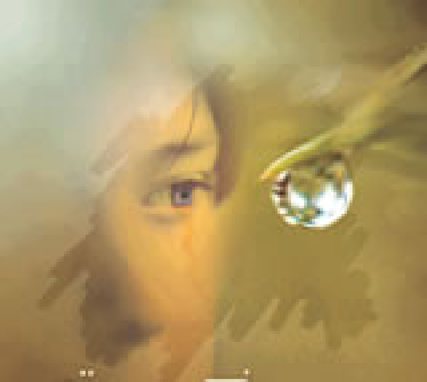

Öze İşleyen Söz

safvet senih

ÖZE İŞLEYEN SÖZ

ÖZE İŞLEYEN SÖZ

ÖZE İŞLEYEN SÖZ

Editör
Kalender YILDIZ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Mizanpaj
Hasan AYDIN

ISBN
975-278-166-7

Yayın Numarası
420

Basım Yeri ve Yılı
Umut Matbaacılık
Tel: (0212) 637 09 37
Ocak 2006

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Alayköşkü Cad. No: 12 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Işık Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.isikyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

Rahman'ın Talimi Kur'an...7

Sonsuz Mesajdan Yankılanan 13

Tâhâ..73

Rahman'ın Talimi Kur'an

Rahman Suresi, ta başında derin bir varlık sırrını ifade ediyor: "Rahman… Kur'an'ı talim etti. İnsanı yarattı. Ona beyanı öğretti. Güneş ve ay bir hesap ile hareket etmekteler. Yıldızlar ve bitkiler hep secdededirler. Göğü bu ahenkle O yükseltti ve bu mizanı koydu ki siz de ders alıp ölçü dışına taşmayasınız. Öyleyse siz de tartıyı adaletle yapın, sakın teraziyi, dengeyi aksatmayın."

Bu surenin birinci ayeti, sadece "Er-Rahman" kelimesidir. Bu Allah ism-i celali, Cenab-ı Hakk'ın bütün kemal sıfatlarını içine alan bir sedef gibidir. Allah ismi, Cenab-ı Hakk'ın aynı sıfatları olan, Vücud, Kıdem, Beka, Vahdaniyet, Muhalefetün'lil Havadis, Kıyam bi Nefsihi gibi zatî sıfatlarına bakar. Rahman ismi ise Cenab-ı Hakk'ın ne ayn ne de gayr olan; Hayat, İlim, İrade, Kudret, Sem'i, Basar, Kelam, Tekvin gibi subuti sıfatlarına bakar.

Rahman, Rezzak yani rızık veren manasınadır. Rızık bekaya sebeptir. Beka vucudun tekerrüründen ibarettir. Vucud ise mümeyyize (ayırıp seçen), ikincisi muhassısa (tahsis eden), üçüncüsü müessire (tesir eden) olmak üzere İlim, İrade, Kudret sıfatlarını gerekti-

rir. Beka, rızkın semeresinin mahsulü olduğu için Basar (görme), Sem'i (işitme), Kelam (konuşma) sıfatlarını iktiza eder. Böylece, rızka muhtaç olan istediği zaman ihtiyacını görsün, istediği zaman işitsin, aralarında vasıta bulunduğu takdirde o vasıta ile konuşsun. Bu sıfatlar da şüphesiz Hayat sıfatını gerektirir.

Rahman olan Cenab-ı Hakk, yaratma, hayat verme, bilme, işitme, görme, konuşma gibi sıfatlarla kainatı yaratmış, ona tekvini kanunlarını ilahi bir mesaj ve buyruk olarak talim etmiştir. İnsanların yanlışlıkla tabiat kanunu dedikleri şeyler, fıtri, tekvini, ilahi kanunlardır. Cenab-ı Hak, daha insanı yaratmadan önce Kur'an-ı Kerimi kainata talim etmiştir… Kur'an, önce büyük insan olan kainata talim edilmiştir, ardından küçük kainat olan insana beyan öğretilmiş ve insan, Cenab-ı Hakk'a muhatap hale getirildikten sonra Kur'an kitap olarak gönderilmiştir.

Bediüzzaman Hazretlerinin Muhakemat Risalesi'nin başında belirttiği gibi: "Kur'an öyle bir kitaptır ki kaideleri, yaradılış aleminin kitabında (kainatta) cereyan eden İlahî, ince ve derin kanunları izhar ettiğinden, âdil kanunları ile insanlığın, nizamına, muvazenesine ve (maddi-manevi) gelişmesine mutlak kefil ve üstâd-ı küll olmuştur." Aynı şekilde Sözler'de de şöyle demektedir: "(Kuran) şu büyük kainat kitabının ezeli bir tercümesi ve tekvini ayetleri (yaratılış ayetleri) okuyan çeşitli dillerin ebedi tercümanıdır." (25. Söz 1. Cüz) "Kainatın büyük mescidinde Kur'an kainatı okuyor. Onu dinleyelim. O nur ile nurlanalım." (7. Söz)

Bediüzzaman, İşârâtü'l- İ'câz tefsirinde daha derin bir gerçeği ifşâ etmektedir: "O İslamî kanunların, kaideleri 'nereden gelmiş ve nereye kadar devam eder gider?' diye sorulduğu zaman, yine İslamî kanunlar, mucizelik diliyle cevaben diyecektir ki Biz, kelam-ı ezeliden ayrıldık, insanların fikri ile beraber ebede kadar devam edip gideceğiz. Fakat insanlar dünyadan alakalarını kestikten sonra, biz de sure-

ten, teklif cihetiyle insanlardan ayrılacağız, fakat maneviyatımız ve esrarımızla insanlığın arkadaşlığına devam edip, onların ruhlarını gıdalandırarak, onlara delil olmaktan ayrılmayacağız." (İşârâtü- İ'câz)

"Kur'an, kainatın yaratılış planıdır, (İmâm-ı mübîndir)" diyen Süleyman Karagülle, Rahman suresinin başındaki ayetleri ele alırken diyor ki: "Bu ayetlerin dizilişi ile ilgili olarak sorulacak birçok soru vardır. Neden Kur'an'ın öğretilmesi önce, insanın yaratılması sonra zikredilmektedir? İnsana beyanı öğretmekle ay ve güneşin hesaplanması arasında ne ilişki bulunmaktadır? Ağaçlarla yıldızlar neden bir arada secde etmektedirler? Göklere ait genel çekim ve merkezkaç dengesi ile bakkaldaki terazi arasında ne gibi bir ilişki vardır? Tartıyı yanlış tarttığımızda neden genel denge bozulmaktadır?"

"Görülmektedir ki ilk bakışta birbirleriyle ilgili olmayan şeyler bir arada zikredilmekte imiş gibidir. Ancak bunlar arasında derin bir takım bağların bulunduğu, biraz düşünülünce anlaşılmaktadır. Şöyle ki kainat ikili olarak çift çift var edilmiştir. Kainatta mevcut ve olan bütün müesseseler birbirinin benzeridir. Benzerlerden birinde mevcut olan bir şey diğerinde de vardır. Her şey birbirinin analogudur. Bu sonuç bize ne gibi kolaylıklar ve avantajlar sağlamaktadır? Benzer müesseselerden birini öğrendikten sonra onun benzeri olan diğer müesseseyi öğrenmek elbette daha kolay olacaktır. Bundan dolayı Allah, Kur'an'da: "Biz her şeyi sizin kolayca anlamanız için ikili yarattık." (51/49) demektedir.

İslamiyet'te kıyas delili bu analoga dayanmaktadır. Benzer şeylerde madem benzer hükümler olacak öyleyse birinde bulduğumuz bir şeyi diğerinde de bulabiliriz. Bu benzerlik sebebiyledir ki aynı düşünme tekniği ve mantığı ile her şeyi öğrenebiliriz. Biz hukukta başka türlü, astronomide başka türlü tıpta başka türlü, iktisatta başka türlü mantık kullanmayız. Aynı tüme varım ve tümden gelim ilkeleri, aynı çelişki ve kıyas yolları bütün müesseselerde geçerlidir.

Bu geçerlilik sadece mantıkta değil, matematikte de aynen câridir. Bir bakkala ödenecek parayı hesaplayan bir mühendis ile bir direğin taşıyacağı veya taşıdığı yükü hesaplayan bir mühendis ve bir bilgisayarı dizayn eden başka bir mühendis, temelde hep aynı formülleri kullanır. Para, fiyat ile miktarın çarpımına eşittir. Mühendisin elinde para yerine gerilme, miktar yerine kesit alanı yer almıştır.

Bundan dolayı Kur'an'da, insana beyan yani açıklama öğretildikten sonra, ay ve güneşin hesap ile yaratıldığı, ifade edilmektedir. Bu ayetlerdeki bakkal terazisi ile galaksiler, bir yerde içiçe dile getirilmiştir. Şimdi burada bir soru ile karşılaşılabilir. Değişik alanlarda aynı matematiği ve aynı mantığı kullandığımız halde isimler farklı farklıdır. Acaba değişik alanlardaki isimleri (birimleri) birleştirerek aynı kelimelerle konuşsak daha iyi olmaz mı? Acaba bu durum mümkün olabilir mi? Böyle olduğu taktirde tek bir ders kitabı olacaktı, ancak o kitaptan herkes, aynı şeyleri okusa da başka şeyler anlayacaktı... Elektrikçi başka, iktisatçı başka, tabib başka şeyler anlayacaktı. Bununla beraber değişik müesseselerdeki benzer şeyleri de anlamış olacaklardı. Bu anlayış bize birtakım kolaylıklar sağlayacaktır. Bir defa, aynı kitabı okuduğumuz için müesseseler arasında bir merkez oluşacak ve bir birlik meydana gelecekti. Sonra birinin keşfinden diğerleri de yararlanmış olacaktı. Ayrıca başka bir müesseseyi bilen diğer müesseseleri çok kolay öğrenebilecekti. Buna göre fakülteler dahi hep aynı kitapları okumuş olacaklardı.

İşte Kur'an, böyle herkesin okuyabileceği bir kitaptır. Bunu bizzat Kur'an'ın kendisi bildirmektedir. Er-Rahman suresinde önce Kur'an'ı öğretti, ifadesinin olması buna işarettir. Önce kainat yaratılıp sonra Kur`an indirilmiş değildir. Kainat insan için yaratıldığından Kur'an'da: "insanı yarattı" denilmektedir. Kur'an kainatın projesidir. Yaratılmadan önce irade buyrulmuştur. Önce proje, sonra inşaat yapılmıyor mu?

Bu kadar bir 'Kitaba' bu kadar çok şey nasıl sığdı denilebilir. Kur'an bu soruya şöyle cevap vermektedir: "Yaş-kuru ne varsa, hepsi onun içindedir." (6/59) İçindedir çünkü bir müessese anlatılmış, diğerlerinin adları verilmiş ve kalanlar hep kıyas yoluyla çıkarılsın istenmiştir. Beyanı öğretme budur. Yalnız Kur'an, sadece bir müesseseyi anlatmamış, iç içe her müessesenin benzer olmayan taraflarını ifade etmiştir. Böylece halk okuduğu zaman her müessesenin bir parçasını görebilmekte, ilim adamları ise her müesseseyi kıyas yoluyla öğrenerek anlayabilmekte ve bir bütün olarak uygulama imkanını bulabilmektedir."

Bu gayretçik asla, bir tefsir değildir. Bir şiir de sayılmaz. Belki bu esrarlı surenin muhteşem ifadelerine karşı, bazı tefsirlerden nakillerle meâlen, şiirimsi bir tada ulaşma heyecanıdır…

Sonsuz Mesajdan Yankılanan

Eğer bakacak olursak gerçeklere
"Fî-Zılâl" tarzında
Sure-i Rahman
Koca cihanın
Uçsuz bucaksız sahnesinde
İlâhî bir mesaj halinde
Umumî bir ilân
Ulvî âlemlerden kopup gelen...

Bu ilân-ı umûmînin
Yankılanmakta
Ses dalgaları
Cihanın her tarafında
Âlemin bütün varlıkları da
Canlı-cansız
Şâhitlik etmekte
İşte bu ilânâta
Evet başlıyor sûre

"Er- Rahman" diye
Bu kelime
Mânası, çağrışımı ve müzikal âhengiyle
Yayılıyor en uzak enginlere
Dalga dalga sesiyle
Her yanında
Şu kâinatın
Bir çığlık hâlinde...

Evet, âleme Rahman
Talim etti, ezelî kelâm;
Kur'an'ı,
Daha yaratılmamışken insan.

Âleme geçerli bütün nizam
Bütün kanun ve prensipler
Bu ilahî mesaj olan
Kelam-ı Ezelî Kur'an'dan

Kur'an, kitabıdır kainatın
Bütün zaman ve mekânların...
O, dünyada da âhirette de
Hükümrân insan üzerinde...

İlahî prensipleriyle
Saadet-i ebediyede de
Devam edecek gıda vermeye...

Üslûb-u Kur'anî
Öyle selis, öyle fıtrî ki
Bir hâfız gibi
Okuyor yazılan ayetleri
Kudret kalemiyle
Kainat sayfalarında

Güyâ Kur'an
Kırâatidir her an
Kâinat kitabının
Ve tilâvetidir, nizâmâtının;
Okuyor Nakkaş-ı Ezelînin icraatını

Yaratıldı sonradan
Kainat ağacının
Sağılmış, süzülmüş çekirdeği
İnsan
Ona da talim edildi
Aynı şekilde
Kainatı idare eden
Kanunları Kur'an'ın
Süzülüp sağılarak kainattan
İslamî ince ölçüler hâlinde

Büyük insan kâinatın
İradî olmayan hareketlerini
Düzenleyen fıtrî kanunlarla
Küçük kâinat insanın da
İradî fiillerini tanzim eden
Aynı kanunlar;
Kur'anî ve hikmetdâr...

Bu hükmünü Kur'an'ın
Kulak kesilmiş dinliyor kainat:
Perde perde yükselen
Mesafeleri aşan
Varlık âleminin
Katmanlarını titreştiren

Her varlığa
Hitap eden âhengiyle
Her varlığın dikkatini çeken
Gökleri ve yeryüzünü dolduran
Her kulağa ve her kalbe ulaşan
Bu müthiş çığlığı
Dinliyor cihan...

Hüzünle nâzil olan Kur'an'ı
Hüzünle okuyan
Her vicdan
Hisseder cihandaki bu ihtizâzı
Titreşen her zerresiyle

Evet, Kur'an,
İki âlemin; insan ve cihân
Bütün kanunlarına
Eksiksiz ve mutenâ
Ebedî bir tercüman...

Göklerin ve yerin sistemi olan
Bu Kitab'a sarılınca
Her vicdan
Bağ kurar
Kanunî sistemiyle kâinatın...
Ve değer hükümlerini
Sosyal prensiplerini de
Varlık âleminin
Temel esasları olan
Bu değişmez, fıtrî ve Kur'anî
Dinamikler üzerine
Bir bir oturtur

Onun için Kur'an'ı
Düşüne düşüne okur da okur...
Okuduklarını da
Motif motif gerçeğe
Yaşayış olarak dokur.

İdrak ve hissiyatlarını
Kendisine sarılanların
Kur'an
Açar cihana
Böylece hüşyâr duygularla
Sanki bu cihanı
İlk defa görmüşçesine,
Bulurlar her şeyi taptaze...

Bu anlayış, bu ufuk, insana
Çevreyle irtibat kuran
Her şeye sevgi saçan
Yepyeni bir ruh aşılar
O Zaman
Kur'an talebeleri
Şu dünya üzerindeki
Yolculukları boyunca
Nereye gitseler
Nerede dursalar
Bulurlar kendilerini
Güzel dostlar
Cana yakın ahbaplar arasında

Aşılar beyinlerine
Mensuplarının Kur'an
Hak Teâlanın yeryüzündeki
Halifeleri; şerefli temsilcileri;
Göklerin ve yerin çekindiği
Yüce emanetin hâmili
Oldukları gerçeğini...

Böylece insanlar
Varırlar farkına
Gerçek değerlerinin
Ve ahsen-i takvim sırrının

Bu durumda da
Gayeye ulaştıran
Tek vasıta iman
Olduğunu anlayacaklar

Bu şuurla da
O derin iman
Hak Teâlanın
Nefes-i Rahmanını
Tazeleyecek ruhlarında

Bunun için talim nimeti
Yaratma nimetinden önce geldi
Evet; "Rahman...
Talim etti Kur'an'ı
Yarattı insanı
Ve ona öğretti beyanı" (1-4)
Çünkü canlılar içinde
Âhsen-i takvimde
Yaratılma sırrı
Gerçekleşmekte
Ancak Kur'an sayesinde...

Düşünceyi açıklama nimeti olan
Beyan karşısında insan
Gerçekten hayran!..

Öyle ya
Gözler ve kulaklarla
Şâhit olunca bir olaya
Sanki bir iç kamera
Tesbit edip her şeyi
Zenginleştirir arşivini

İhtiyaç olunca da
Beyin arşivinden
Çözülür bütün bilgiler
Tek tek, birer birer...

Mesela bu bir cinayetse
Onu anlatırken diliyle
Dökebilir gözyaşı bile
Olayın tesiriyle
Belki titrer ayak ve elleri
Diken diken olur tüyleri...

Bunu dinleyenlerin de
Arşivlenir bilgiler beyinlerinde
Olayı hiç görmedikleri halde
Sadece dinledikleriyle
Başkalarına naklederler aynı şekilde!

Ne acip, ne garip
Ne müthiş bir mesele!
Ne muhteşem bir icraat-ı ilâhî!
Cenab-ı Hakk'ın bizlere
Beyanı talim etmesi...

Evet sadece dil, dudak
Ve ses telleriyle gırtlak
Ediyorlar da hareket
Konuşuyoruz sanki böylece

Beyin ve ruh da
Hatta mantık da
İşin içinde...
Çünkü "nutk"
Mantık kökünden
Evet nutkun ötesinde
Öyle söyleten bir mantık var elbette
Ayrıca bizim dışımızda
Sesleri aktaran
Her zaman titreşip duran
Muhteşem bir hava
Okyanuslar kadar engin
Çevremizi sarmakta

Hem de eğer kulaklarda
O sesi fark edecek
Alıcı hassas cihazlar olmazsa
Ne işe yarar o konuşma?

Evet dizi dizi
Bunca nimetler gerdanlığı...
Hazırlandıktan sonra
Bu nâzenin insan
Kendi içinden doğan
Duygu ve düşüncelerini
Birer inci dizer gibi
Başlıyor sıralamaya
Yani o hârika beyana

Evet işte bu nimet-i beyan
En büyük bir hediye-i Rahman

Bu tesbitten sonra Kur'an
Devam ediyor Hak Teâlanın
Çeşit çeşit lütuflarının
Cihanşumûl fuarındaki gösterisine:
"Güneş ve kamer,
Bir 'hüsbân' ile hareket ederler" (5)
Hüsbân, hesap ve mihver
Mânası itibâriyle
Gökteki bütün cisimler
Hareket ederler
Bir hesap ile

Bir eksen üzerinde...
Evet dönerler
Birer Mevlevî gibi
Semâ neşvesiyle.

Eğer olmasaydı bu ölçü ve denge
Ve olsaydı Güneş de
Sirus yıldızı büyüklüğünde
Hem de onun sıcaklığı şiddetinde
Yok oluverirdi birden
Buharlaşıp küremiz

Veya Ay olsaydı daha iri
Med- cezirlerle
Su yükselmeleri
Yeryüzü üzerindeki
Bütün her şeyi
Boğardı tufanlarla.

Hatta Ay dünyaya
Yakın olsaydı
Azıcık daha
Benzer belâlarla
Mahvederdi dünyayı...

Güneş ve Ay'ın dünya üzerinde
Çekim gücü
Gerek Dünyanın konumu
Gerek fezada dönüşü
Denge açısından
Çok hesaplı ve çok ölçülü

Güneş sistemi de
Bütün seyyareleriyle
Lyr burcu tarafında
Vega Yıldızına
Hem de saatte
Yirmi binlik bir hızla
İlerlemekte...
Bu dehşetli hareket
İnsana veriyor bir hayret
Bütün bunlar yanında
Milyonlarca yıllık yolculuğu boyunca
Çarpışmamıştır sistemimiz asla
Bu uçsuz bucaksız fezada
Hiçbir yıldızla
Hem de iç içe girift
Milyarlarca hareket arasında
Bu nasıl muhteşem trafik!..

İşte bir başka sahne:
"Necm ve şecer
O'na secde eder" (6)
Yani yıldızlar ve bitkiler
Secdedirler;
Onun buyruğuna boyun eğerler...

Demek şu varlık âlemi bütünüyle
İtaat irtibatı ve birliğiyle
Toptan bağlıdırlar
Rahman-ı Zülcelâle...
İfade-i ayet
Eder işaret
İstikamet birliğine...

Kainat sanki
Ruhu olan bir canlı...
Nasıl insan
Yüz trilyon hücreden oluşan
Bir hücre-i kübrâ

Hem nasıl ki
Her zerreden fışkıran kâinattaki
Küçük küçük câzibeler
Büyük bir câzibe-i umumî

Var edilmiştir
Aynı sistemle
Cihandaki ruh sahibi
Bütün varlıklarda bulunan
Teker teker hayatlardan
Yaratılmıştır bir hayat-ı umûmî...

Onun da elbette
Ona göre
Vardır bir ruhu
Öyle ya
Hayat-ı umumî varsa
Var olacaktır bir ruh-u umûmî...

Şaşırıp bazıları gerçi
Yanlış bir vahdet'ül-vücud fikrini
Sürmüşler de ileriye
Hayât-ı sâriye diye

Hem de
Yaradanın Kendisi nazariyle
Kendilerini de
Ondan bir canlı parça zanniyle
Dalmışlardır yanlış hayallere

Benzer mi mahlûk, Hâlık'a?
Ey ne's-serâ min'es-süreyyâ?
Evet bildiriyor Kur'an bize
Kainat, ruhunun hareketiyle
Her an yönelmekte
Rabb-i Rahîmine
Bu ayetle ve daha niceleriyle

"Yedi kat gök ve yer
Hem buralardaki
Varlıkların hepsi
Tesbih ve tenzih eder
Her türlü eksikliklerden...
Kâinattaki varlıklardan her biri
Hamd ile tesbih eder O'nu
Fakat siz anlayamazsınız bunu." (İsra Suresi, 44)

"Görmez misin
Göklerde ve yerdeki
Bütün mevcudatın
Hem havada kanat çarpan
Dizi dizi kuşların
Allah'ı tesbih ettiklerini
Bütün noksanlıklardan" (Nur Suresi, 41)

İşte uçsuz bucaksız
Bu engin feza!
Yoktur bilinen hiçbir sınırı
Hak Teâla
Onu ihtişamlı yaratmanın yanında
Denge ve ahengi de
Koydu içine...
"O yükseltti göğü bu âhenkle
Ve mizanı koydu ki
Siz de alıp dersi
Taşmayasınız ölçü dışına
Öyleyse siz de
Tartıyı adaletle yapın
Sakın teraziyi, dengeyi aksatmayın." (7-8-9)

Bu engin görkemli semayı
Yüksek yaratmanın yansıttığı
Yüceliğin yanı başında
Koydu ölçüyü eşya arasına
Hak tartısını da
Yerleştirdi sâbit, sarsılmazca
Oynamaz sağlam durumda

Yanlış değerlendirilmemeli
Tartılırken hiçbir şey
Cehâlet ve kötü maksadın
Ve vahşi arzuların
Sinsi baskısı altında

Eksik veya fazla
Tartılmasın diye
Hak Tealâ
Bu prensibi
Kodladığı gibi
İnsan fıtratının özüne...
Onu, peygamberlerin
Getirip tanıttığı ilâhî sistemin
Kattı temel kanunları arasına...

Göklerdeki, ölçü, denge ve ahenkten
Mucizane bir tarzda bahsederken
Niçin Kur'an birden
Söz ediverdi
İnsanlar arasındaki
Adalet ve hakkaniyet ölçülerinden?

Çünkü büyük insan kainata
Konulan ilahî ölçülerle
Küçük kâinat insanın
Uyması gereken ölçüler aynı...

Sanki
O ölçü ve kıstaslar
Süzülüp sağılarak
Kâinat ağacından

Ekilip yerleştirilmiştir
Çekirdeği olan insanın fıtratına,
Aklına, mantığına ve vicdanına...

Ayrıca
İlahî prensipler halinde
Yazılı olarak verilmiştir eline
Peygamberler vâsıtasıyla
Konularak gözünün önüne...

Biz bu sırrı, bir de
Hatip peygamber Hz. Şuayb'ın
Sâhillerde yaşayan
Aşkın-taşkın kavmine:

"Dikkat edin tartıya, ölçüye
Haksızlık yapmayın
Sakın...
Hem iktifa edin
Helâlden kazandıklarınızla...
Yoksa
Gelir başınıza
Semavî bir belâ"

Demesine karşı:
"Bunu senin namazın mı emrediyor?
Bizim yerde yaptığımız aldatmayla
Gökten gelecek belâ arasında
Nasıl bir münasebet ola?"
Diye itiraz eden tâğîlerce
Yapılan konuşmalara
Dikkat edince
Anlayabiliriz biz de
Evet ince bir sezgiyle...

Nasıl ki ağlayan bir yetimin
Veya bir mazlumun feryâdıyla
Arş-ı Azam titrerse,
Hem yağmur ormanlarında
Nârin, ipek kanatlarını çarpan
Bir kelebeğin o küçücük hareketiyle
Oluşan rüzgâr enerjisiyle
Bazen Şikago'daki camlar
Olursa pâre pâre

Ve binalar bile çökerse;
Bu hassas mizan sebebiyle
İnsan elindeki terazinin sapmasıyla
Semânın âhengi, girer de krize
Yağar yer yüzüne
Hiç beklenmedik belâlar elbette
İşte
İnsanla kainat arasındaki ince denge
Çok bağlıdır birbiriyle...

"Allah yeryüzünü seriverdi
Canlıların ayakları altına
Orada türlü türlü meyveler
Ve salkımlı hurma ağaçları var
Hem saplı ve yapraklı taneler
Hem de hoş kokulu bitkiler" (10-11-12)

Önümüze serilen bu rengin
Konforlu ve vasıflı nimetlerin
Olamıyoruz bir türlü farkında bile
Ama zaman zaman yanardağlar
Püskürtünce kül ve lâvlar
Güvenle bastığımızı sandığımız yer
Sarsılınca zelzelelerle
Elvedâ deyip gaflete
Biraz olsun gelebiliyoruz kendimize...

Rahvan bir at gibi omzuna
Bindiğimiz dünya
Hiç sarsmadan taşırken bizi
Hoşlanmadığı cürümlerimizi
Çarparcasına yüzümüze
Bir deprem hareketiyle;
Benzeyen omuz silkmeye
Silkeleyiverse şiddetle
Bin nedamet duyuyoruz gafletimize...
Aslında
Üstünde durduğumuz dünya
Farklı değil, bir dinamit fıçısından
Öyle ya
Bizi koruyan toprak tabaka
İçinde bulunan ateş kitlesine göre
Bir elmaya oranla
Üstündeki kabuğu gibidir kalınlıkta
Gel de korkma!
Ama
Bizi sevgi ve şefkatle
Sarıp sarmalayan
Ve türlü türlü felâketlerden koruyan
Sadece
Yüce rahmet-i Rahman
Yoksa
Kainatın karışık trafiğinde
Dünyamızı bekleyip durmakta
Milyarlarca kaza
Üstümüzdeki atmosfer bile
Koruyucu bir tavan
Binlerce zararlı ışın ve meteordan

Bu dünyanın bağrını bize
Yaparak bir barınak
Ayrıca
Salkım salkım hurmalarla
Çimli dânelerle
Hoş kokulu bitkilerle
Ruha neşat ve canlılık saçan
İnşirah dolduran

Yani tadı, sûreti ve estetiğiyle
Gözler sürûru, misk kokulu
Nimetlerle dünyayı doldurup döşeyen
Yüce Rahman
Dönüp soruyor vicdanlara:
"Rabbinizin hangi nimet ve lütuflarını
Sayabilirsiniz, yalan?" (13)
"Allah var etti insanı,
Pişmiş bir çamura benzeyen
Balçıktan
Cinleri de hâlis bir ateşten" (14-15)
Ey insan
Yarattı seni yüce Yaradan;
Tıngır-tıngır ses veren
Kuru bir çamurdan;
İyi ve pişkin saksıdan
Fağfur gibi çın çın ses çıkaran
Hayattan çok uzak kuru topraktan

Cinleri de yarattı
Çok önce insandan
Belki de
Yeryüzü henüz ateş iken
Hâlis veya zehirli bir ateşten

İlim etmiştir ispat;
İnsanda bulunan, her unsur
Aynen toprakta bulunur
Bunlar birbiriyle, yan yana
Mutabık birer hakikat...

Bütün bunlar ortada iken
"Peki,
Rabbinizin nimetlerinden
Hangisini
Yalanlıyorsunuz şimdi?" (16)
Devamla
"Rabbidir O, iki doğunun da
İki batının da." (17)

Hâkimdir O'nun kudreti
Doğularda da Batılarda da

Gezegenleri, yıldızları ve sistemleri
Hareket ettiren sadece O'nun kudreti
Böyle bir iman
Verir coşturan bir şuur
İnsan beynini ve insan kalbini...
Evet marifetullah, muhabbetullah!
Ve hazz-ı manevî
Zevk-i lâhûtî ve lezzet-i rûhânî
Gark eder insanı manevî güzelliklere
Zaten Onun hâkimiyeti
İki doğu ve iki batı üzerindeki
Nimetlerinin sadece bir pâresi
Ama imanla gelişen şuur ise
Benzemez hiçbir nimete
Elbette o bambaşka
Evet marifetullah, muhabbetullah
Onun için
Cevap istenilir aynı soruyla:
"Hangi nimetini yalanlıyorsunuz Rabbinizin?" (18)

Uzak ufuklara çıkılan
Bu gezintinin akabinde
Dönülüyor yine yeryüzüne
Ve dikkatler çekiliyor
Arzın kabuğunu saran suya:

"-Acı ve tatlı suyu bulunan-
İki denizi
Salarak birbiri üzerine
Onları getirdi yan yana
Ama aralarında
Var bir mâni.
Aşamazlar biri birinin haddini" (19-20)

Yoğunluklarına
Ve tuz oranlarına
Nispeten birbirinden farklı
Deniz ve nehir suları
Kavuşurlar ama
Karışmazlar asla...
Zira
Yüzey gerilimi gibi
Set konulmuştur aralarına
Sırlı engellerle
Dünyanın dörtte üçünü kaplamakta
Çoğu tuzlu olan sular
Hem bu kadar
Tuzlu su da
Temizleme hizmetinde
Arzı kuşatan atmosferi...
Tutmak için onu daima
Hayata elverişli durumda...

Ayrıca
Böyle olması da gerekli...
Bu durum çok hayret verici
Bir planın neticesi.

Bu noktada
Ayette geçen iki kelimeye
Tekrar baktığımızda
Başka bir okyanus çıkar karşımıza:

"Salıverdi ki
O iki denizi
Kavuşurlar o denizler birbirine
Aralarında ise
Bir engel var;
Karışmazlar birbirlerine" (19-20)

Burada geçen iki deniz ise
Çok geniş manaları ihtivâ etmekte
Bediüzzaman'ın değerlendirmesiyle:
Denizlerden birisi
Cenab-ı Hakk'a ait
Vücub dairesine
Öbürü ise
Mahlukata ait
İmkân dairesine
İşaret ettiği gibi;

Rubûbiyet deniziyle
Ubudiyet denizine;
Dünya ile ahiret denizlerine;
Âlem-i gayb ile
Âlem-i şehâdet âlemlerine;
Doğu ve batıdaki
Kuzey ve güneydeki
Okyanuslara;
Akdeniz ile Karadeniz'e
Ve onun mercan balığı çıkan boğazına;
Akdeniz ile Kızıldeniz'e
Ve aralarındaki Süveyş Kanalı'na;
Tatlı suların bulunduğu
Nehirler ile
Tuzlu sulu denizlere;
Toprak tabakası altında
Tatlı ve çeşitli sularla
Üstündeki tuzlu ve bitişik denizlere;
Nil, Dicle ve Fırat gibi
Büyük ırmaklarla
Onların karıştığı
Tuzlu büyük denizlere kadar
Küllî, cüzî mâna tabakalar var
Ve onlara eder işaret...

İşte böyle okyanuslar azametinde
Geniş, engin ve derin manalara
İşaret eden iki deniz
Zihnimize muhteşem bir ufuk açmakta
Okyanuslar azametinde
Çok mühim bir nimet için
Buyrulacaktır elbette:
"Hangi nimetini yalanlıyorsunuz Rabbinizin" (21)

Bu hatırlatmanın peşinde
İnsanların gündelik işinde
Yakından bildikleri
İki deniz orijinli
Başka bir nimet çeşidi de
Getiriliyor dile:
"Her iki denizden de
Çıkar, mercan ve inci." (22)
İnci cevheri belki
Denizlerin en enteresan nimeti...
Bu canlı, yaşamaktadır denizlerin
En derin yerinde
Mercan da benzer şekilde

Toprakta ve havada
Nasıl renk renk çiçekler açarsa
Deniz diplerinde de mücevherler
Çiçekler açar
Renkli yapraklar arasında
Pırıl pırıl inci-mercanlarla
Bilhassa canlı mercan adaları
Portakal sarısı, karanfil kırmızısı
Zümrüt mavisi ve koyu siyah gibi
Olur renk renk ve çeşit çeşit

Hatırlatıldıktan sonra bu iki nimet
Bu surenin sembolü olan ayet
Yapar değerlendirmesini:
"Peki,
Hangi nimetini
Yalanlıyorsunuz Rabbinizin?"

Sonra denizlerde yüzüp duran
Büyüklükleri dağları andıran
O gemiler koskocaman
Birer nimet olarak hatırlatılıyor
Denizlerin ve nehirlerin gerdanlarına
Birer mücevher gibi takılan:
"Onundur koca dağlar gibi
Yüzen gemiler, denizlerde" (24)

Gemiler O'nundur elbette
Çünkü suları üzerinde
Güç veren yüzmeye...
Engin denizlerin
Ve en derin yerlerin
Dalgalarının pençelerinden yine
Koruyan da O'dur elbette...

Tâ Hz. Nuh Nebi'den bu yana
Gemiler hep nimettir
Allah tarafından insana...
Evet O'nun nimetidir işte
İnşâ edilip de denizde
Akıp giden hoş bir seyirle
Hem inci-mercan misali
Nice faydalı şeyleri
Sırtına yüklenmekle
Durmadan koşan hizmete
O dağlar varî gemiler de
Büyük nimetleridir Rabbimizin bize...

Onun için:
"Hangi nimetlerini yalanlarsınız Rabbinizin" (25)
Deniliyor
Ve son veriliyor
Bu noktada
Görünen kainat sayfalarının
Bir bir okunmasına...

Kapatılıyor da
Fânî sayfaları âlemin,
Kayboluyor gözlerden
Karaltıları bütün yaratılmış zâillerin...
Bu müthiş tahliyeden sonra
Müthiş bir gerçek çıkıyor ortaya
Tek olan beka ve azamette
Eşsiz, ortaksız bir ilâh
"Lâ ilahe illallah"
Zuhur ediyor bütün ihtişamıyla...
İşte bu gerçeği kalplerde
Yerleştiriyor eşsiz bir ifadeyle
Yaparak kalıcı bir reâlite:
"Herkes fânî ve zevâlde
Yerin üstünde
Varlık olarak bulunan
Ama sadece
Rabbin varlığı bâkî
Kerem ve celâl sahibi olan" (26-27)
Nefesler kesiliyor bir an
Gölgesi altında bu ifadenin
Ve kısılıyor sesler korkudan
Kalıyor hareketsiz her organ
Kaplıyor bütün hayat sâhiplerini
Fâniliğin gölgesi...
Kuşatıyor her hareketi
Sarılıyor gökler ve yer
Bütün ufukları ile beraber...

Ve ardından
Azamet izârı
Kibriyâ ridası olan
Hak Tealânın varlığı
Bütün vicdanları
Zamanı ve mekânı
Alıyor sayesi altına

Asla unutulmaya
Bu tabloyu edemez tasvir
Hiçbir
İnsanın dili ve kalemi
Ve gücü yetmez eklemeye
Hiçbir şey
Kur'an'ın bu mucize ifadesine!

İşte bekâ reâlitesi
Kalblere böyle girdi
Yani:
Cihandaki her şeyin
Yok oluş ifadesinin
Peşi sıra
Bâki bir ilâh
Kerem ve celal sahibi
Bir Allah
Vardır diye edilerek ispat
Gönüllere salındı bir inşirâh...

Bu öyle bir nimet ki
Gelemez ifadesi dile...
Onun için ikaz edilerek her birimiz
Buyruldu lâhûti bir edâ ile:
"Hangi nimet ve lütuflarına
Rabbinizin, (düşünmeden siz)
Yalan dersiniz?" (28)

Evet böyle bâki bir ilâha
Sahip olma nimeti,
Onun marifet ve muhabbetinden
Zevk, lezzet ve hazlara
Gark olma nimeti
Bütün nimetlerin temeli!..

İnsan gerçeği fark etmeli
Ve Bediüzzaman gibi
Şöyle demeli:
"Fâniyim, fâni olanı istemem.
Âcizim, âciz olanı istemem.
Ruhumu Rahman'a teslim eyledim, gayr-ı istemem.
İsterim, fakat bir Yâr-ı Bâkî isterim.
Zerreyim, fakat bir Şems-i Sermed isterim.
Hiç-ender hiçim, fakat bu mevcudatı birden isterim."

Fâni âlemin ötesindeki
Ezeli ve ebedî bir gerçeği
Fark edenler
Varlıklarının devamı
Ve türlü ihtiyaçları için
Yönelirler Yüce Hâlık ve Kayyum'a
Eşi, benzeri, ortağı ve ihtiyacı olmayan:
"Göklerde ve yerde olan herkes
İhtiyaçları için O'na yalvarır;
O da her an yeni tecellilerle
İş başındadır." (29)

Yokluktan varlığa ermek için
Hem de devamlılık için
Muhtaçtır her şey
Hâlık ve Kayyûm isimlerine
Varlığın her lâhza ve merhalesinde

Herkes, her şey Onun dilek kapısında
Demirbaş bir dilencidir
O kapıyı çalan boş dönemez asla...

Ama başkasına yalvaran
Başkasından istekte bulunan;
Örümcek ağına takılan
Perişan mı perişan
Zavallı bir sinek misâli
Tükenir gider
Kötü bir sığınak kucağında

Sonsuz istekler karşısında
Mâni değildir
Hiçbir iş, başka bir işe
Meşgul edemez, hiçbir mesele
Cevap vermesi için bütün isteklere
Bağlayamaz O'nu, zaman ve mekânlar
O'dur zaten onları Yaratan

Bir ismi de O'nun Fa'al'dir
O'dur her şeye Kâdir
Fa'al isminin sırrıyla
Bırakmamıştır hiçbir şeyi âtıl

Faaliyet-i daimededir
Her atom zerresi
Zira vardır lezzet faaliyette
Bizzat lezzetin kendisidir
Her bir faaliyet,
Her bir hareket

Onun için koca kâinat
Ve içindeki her zerresi
Onun denetimi ve idaresiyle
Sürdürür denge ve âhengi

İzlemektedir, bu cihanşümûl idare
Filizlenen her tomurcuğu
Dalından düşen her yaprağı
Yerin derinliklerinde
Gizlenen her tohumu
Yaş-kuru her şeyi
Bütün balıkları denizlerdeki
Deliğindeki her kurtçuğu
Kuytu köşesindeki her böceği
İnindeki her hayvan-ı vahşiyi
Bütün kuşları yuvalarındaki
Her yumurtacığı
Her civcivi
Her kanadı
Her tüyü
Her hücresini
Bütün canlı organizmaların

Böyle bir durum
Ne büyük nimet
Varlıklar için!

Bu hatırlatmadan sonra
Soruluyor düşünmemiz için:
"Hangi nimetini yalanlıyorsunuz Rabbinizin?" (30)

Sonra da
Tehdit ve korkutma muhtevalı
Tüyler ürpertici
Sarsıcı ve dehşet verici
Vasıfta bir hitapla
Buyruluyor ki:
"Hele az bekleyin
Ey cin ve insan topluluğu
Gelecek yakında
Sıranız da sizin" (31)

Bu müthiş ifadeler karşısında
Değil insanlar ve cinler, hatta
Dayanamaz sıradağlar ve yıldızlar bile
Bu tabloyu hayalinde
Canlandıran herkesi
Titretecektir tepeden tırnağa...
Bu tehdîd-i İlâhî...
Evet bütün cihanı
Bir tek "Ol!.." sözüyle
Yaratan elbette
Mahveder her şeyi, "Yok ol!" demekle.

Bu korku ve dehşet tablosunun
Gölgesi altında
Soruluyor yine muhataplara:
"Rabbinizin hangi lütuflarına
Yalan diyorsunuz?" (32)

Bu sorunun da arkasından
Okunuyor meydan
Dozajı artırılan
Beliğ bir üslupla
Cinlere ve insanlara:
"Ey cinler ve insanlar
Gücünüz yeterse
Kuturlarından
Göklerin ve yerin
Çıkıp gitmeye
Haydi çıkıp gidin
Fakat çıkamazsınız asla
Bir sultan, bir imkân olmadıkça" (33)

Semâvat ve arzın aktarı
Yani kuturları, çapları...
Bu ifade, göklerin ve yerin
Eder işâret yuvarlaklığına
Evet Hak Tealâ tarafından
Bahşedilecek imkân olmadan
Çıkılamaz kâinatın hudutlarından
Yer çekiminden kurtulmak için bile
Gereklidir
Binlerce kilometre
Bir kaçma hızı...

Bir nebze de
Verilecek bir nimete
İmâ edilmekte
Uzayda ilerleme meselesinde
Onun için
Soruluyor bizlere:
"Hangi nimetini yalanlıyorsunuz Rabbinizin?" (34)

Sürüyor buna rağmen
Hücum kampanyası,
Bu ezici üslupla.
Varıncaya kadar son noktaya:
"Üzerinize salınır da
Yalın bir alev ve bir bakır
Kurtulamazsınız bundan
Her ne yapsanız da" (35)

Burada bu tabloda
Alışılagelenlerin ötesinde
Hayallerdeki imajları bile
Aşan bir korkunçlukta
Bir dehşet tablosu!
Rastlanmayan benzerine
Orijinal bir tablo!

Bunun üzerine
Soruluyor aynı soru:
"Peki
Hangi nimetlerini
Yalan ve inkârâ Rabbinizin
Yeter mecâliniz sizin?" (36)
Dehşetleri artırıcı
Kıyamet kopma sahneleri
Getiriliyor gözler önüne:
"Gök parçalanıp da
Kırmızı gül renginde
Dönüştüğünde bir yağ eriyiğine" (37)

Parçalanmış bir gök ki
Kırmızı gül renginde
Fakat yağ sıvılığında
İşte böyle bir manzara!
Hayalen bakabilen bu müthiş yıkıma
Meydana gelecek bu kaosa
Her insan
Her düşünen beyin
"El veda!" diyecektir gaflete
Bir daha dönmeme niyetiyle.

Tam bu safhada
Soruluyor yine:
"Rabbinizin hangi nimetini
Kalkışırsınız yalan saymaya?" (38)
Buyruluyor devamla:
"Artık o gün, ne insanlara
Ne de cinlere
Sorulmaz günahları
Zira herkesin sîmâsı
Hacet bırakmaz soruya." (39)

Bu tablo da
Bol şâhitli tablolardan biri
Kimileri
Savunmaya kalkışsa da kendini
Kimisi de
Suçu atsa bile
Başkalarının üzerine
İzin verilmeyecektir çekişmeye
Zira kötülüklerin izleri
Kara lekeler halinde
İyiliklerin de izleri
Beyaz parıltılar şeklinde
Belirecektir yüzlerde
Okunacaktır yüz çizgilerinde

Böyle bir durumda
Mümkün olur mu
Yalanlama ve inkâr etme?
"Peki Rabbinizin
Hangi nimetine
Gücünüz yeter yalan demeye
Veya inkâr etmeye?" (40)

Getiriliyor göz önüne
Mücrimlere yapılan muamele:
"Tanınır suçlular simâlarından
Tutulup perçem ve ayaklarından
Atılırlar cehenneme yaka paça" (41)
Hem de sorula sorula:
"Peki,
Rabbinizin hangi nimetini
Cüret etmiştiniz yalan saymaya?" (42)

Bu sahne
Korkunç olmakla birlikte
Hem de küçük düşürücü
Çünkü
Birleştiriliyor suçluların
Ayakları ile yüzü
Zira bu biçimde
Karga-tulumba
Atılıyorlar cehenneme...

Sanki soruluyor bir de
Okunurken bu sûre
Ve sesleniliyor şöyle:
"Budur işte
Yalanladıkları cehennem mücrimlerin!" (43)
İnleten inim inim
Bir cehennemin
Durumu getirilerek göz önüne
Baktırılıyor onların hallerine:
"Cehennem ile kaynar su arasında
Mekik dokuya dokuya
Gidip gelirler" (44)

Isısı yüksek, son derece
Kaynar bir su
Sanki bir yemek, pişen bu ateşte
Ve iki azap kaynağı arasında
Gidip gelen günahkârlara
Soruluyor aynı soru
Ama şartlar çetin mi çetin:
"Peki,
Hangi nimetlerini, yalanlıyordunuz Rabbinizin?" (45)

Bundan sonra
Bir tezat sanatı edasıyla
Beliğ bir üslup
Hoş bir edâ
Ve güzel bir tarzla
Acıklı azap sahnelerinden sonra
Onurlandırıcı saadet sahneleri
Seriliyor dikkat nazarlarına:
"İki cennet var
Rabbinin huzuruna
Çıkmaktan korkanlara" (46)

Bu korku, değildir sadece
Bir yürek çarpıntısından ibaret;
İnkâr ve nankörlükten sakınarak
İman ve şükürle
İtaat için
Göstermektir saygı ve hürmet...

Rivayet edilir ki:
Hz. Ömer, halife olduğu günlerde
Devam ederdi
Mescide ve ibadete
Bir delikanlı
Derken bir kız ile
Âşık olmuşlardı birbirlerine

Bir gün tenha bir yerde
Kız çıkageldi
Oturup konuşunca da
Gönlü çekti...

Bunun üzerine
Hıçkırdı bir çığlıkla
Bayılıverdi ardından da
Amcası onu aldı omzuna
Ve götürdü evine
Genç ayılınca
Haber yolladı amcasıyla
"Git (Halife) Ömer'e
Benden selâm söyle
Sor, söylesin bana
Ne vardır
Rabbinin makamından korkana?"
Ve arkasından bir çığlıkla
Hıçkırıp vefat etti ânında...

Hz. Ömer dedi ki
Duruma vâkıf olunca:
"İki cennet var sana!
İki cennet var sana!"

Dünyevî ve uhrevi
Bunca nimet için
Bir soru soruluyor vicdanlara:
"Peki,
Hangi nimetlerini
Yalanlarsınız Rabbinizin?" (47)

Bu iki cennetin
Güzelliğine gelince:
"Her iki cennet de
Çeşit çeşit ve sık dallı
Ağaçlarla kaplı." (48)

İnce, yumuşak dallarla
Taze fidanlarla,
Türlü bostanlarla,
Serinletici ağaçlarla,
Sulak ve yeşillik dolu bahçeler:
"O halde
Hangi nimetlerini Rabbinizin
İnkâr edebilirsiniz?" (49)

"İki cennette de var
Akıp giden iki pınar" (50)
Bu ikisinin ismi
Tesnim ve Selsebîl
Veya pınarların remzi
İki bilgi kaynağı;
Zâhir ve bâtın ilimleri...

Demek cennet köşklerinin
Bol suyu
Kullanışı kolay ve konforlu
Öyleyse ey cinler ve insanlar
Nimetleri varken, bu kadar:
"Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?" (51)
Cennetlerin meyvelerine gelince;
"İkisinde de
Vardır çift çift
Her çeşit meyve" (52)

Meyveler hem türlü türlü
Hem de bol boldur
Yaşı-kurusu
Bilineni-bilinmeyeni
Şeklen benzeyeni
Tadı bambaşka
Güzel olanı
Velhasıl her çeşni ve çeşidi...

"O halde
Hangi nimetlerini Rabbinizin
Edersiniz inkâr?" (53)
"O cennetlikler yaslanırlar
Öyle döşeklere ki;
Astarları yaldızlı kalın atlastan
Devşirilecek meyveleri
Olacaktır yere yakınca
Ve hemen ellerinin altında" (54)
Mefruşatlarının ve döşeme takımlarının
Sadece astarları bile
Yaldızlı kalın ipekten olunca
Yüzlerinin güzelliğini
Artık Allah bilir sadece

O cennetlerin
Meyvelerinin devşirilişi de
Her seviyede
Zahmetsizce
Alıverecek derecede...
"Peki şimdi,
Rabbinizin bunca nimetlerinden
Hangisini
Yalanlayabilirsiniz." (55)
"O cennetlerde
Gözleri
Eşlerinden başka birini
Görmeyen
Tatlı bakışlı öyle güzeller
Vardır ki

Daha önce
Cin ve insanlardan hiç kimse
Dokunmamıştır kendilerine
(Evet onlar hep bâkire)" (56)

Bu dilberler,
Bakışlarını sadece
Kocalarına çevirirler
Vefalı, sadakatli sevgililer
Hem de
Bakanın bakışlarını
Kendilerine çekerler,
Gören bir gözü
Bakmak istemeyecek derecede
Başkasına
Sadece
Kendilerine bağlarlar
Hiç el değmemiş
Hep bekâr kalmış
Duyguları ve bakışları
Temiz ve iffetli
Tam mânasıyla lekesiz
Güzel dilberler

"O halde Rabbinizin
Hangi nimetlerini
İnkâr edebilirsiniz?" (57)
"Parlaklıkta o hanımlar
Sanki yakut ve mercandırlar." (58)
O cennet eşleri
Göz alıcı ve parlak tenli...
"Bütün bunlardan sonra
Rabbinizin hangi lütuflarına
Yalan diyebilirsiniz?" (59)

Mükâfâtıdır işte bunca nimet
Allah'tan derin bir haşyet
Duygusunu
Ve Allah korkusunu
Gönlünde taşıyan
Takva ve ihsan
Sırları ile yaşayan
Güzel kulların

"İhsan ve iyiliğin karşılığı
İhsandan başka mı olacaktı?" (60)
Karşısına alıp sahabeyi
Efendimiz Aleyhisselam
Buyurmuştur ki:
"Biliyor musunuz Rabbiniz
Ne buyuruyor, bu ayetle?"

Sahabeler de kemal-i edeble:
"Bilir demişler, en iyisini
Allah ve Allah'ın peygamberi."

Bunun üzerine Efendimiz (s.a.s.) de:
"Allah, buyuruyor ki:
'Benim kendisine
Tevhidi
Nimet olarak verdiğim kimsenin
Cennettir ancak mükâfâtı.' diye
Karşılıkta bulunmuştur."

"Öyleyse
Rabbinizin hangi nimetlerini
Edebilirsiniz inkâr?" (61)
"Bu ikisinden başka
Vardır onlara iki cennet daha" (62)
"Peki
Rabbinizin
Nimetlerinden hangisini
Edebilirsiniz inkâr?" (63)
"Bu iki cennet de yemyeşildir" (64)
Koyu yeşildir bunların renkleri
Yeşillikte son derece şiddetli.
"Öyleyse
Hangi nimetlerine
Yalan diyebilirsiniz Rabbinizin?" (65)

"Bunlarda da
Sürekli fışkırıp kaynayan
İki pınar var." (66)
Bunlar
Şadırvan ve fıskiyeler misali
Fışkıran, püsküren sürekli
Daha sanatlı pınarlar...
"Peki şimdi
Rabbinizin hangi nimetlerini
Edebilirsiniz inkâr?" (67)
"Bunlarda da var
Hurmalar ve narlar." (68)
Türlü ve eşsiz meyveler
Görülmedik güzellikte...
Bilhassa
Nar ve hurma
İlaç ve yiyecek olmaları itibariyle
Nâr meyvesinin çekirdeksizi ise
Şayandır zikre...
"Peki öyleyse
Hangi nimetlerini Rabbinizin
İnkâr edebilirsiniz?" (69)

"O iki cennetin içinde de var
İyi huylu güzel hanımlar." (70)
Dilber mi dilber
Hayırlı ve faydalı güzeller
"O halde Rabbinizin lütuflarından
Hangisini sayarsınız yalan?" (71)
"Otağlarında
Eşlerine hasredilmiş hûriler." (72)
İnciden çadırlar içinde
Eşlerinden başkalarına
Bakmayan hûrî dilberler
Onlar şurada burada dolaşan
Sadakat ve iffetine leke dokunduran
Takımından değil...
Evlerinin işleriyle meşgul
Namuslu, beyaz tenli, kara gözlü
Seçkin dilberler
Zaten hûrînin mânası
Şiddetli beyaz, gözünün beyazı
Şiddetli kara olan karası
Âhû gözlü...

Cennetin çadırlarına gelince
Rivayetlere göre:
"İçi boş, bir tek inciden tekmil
Boyu altmış mil
Her köşesinde
Müminin bir ehl-i ikamet etmekte
Diğer eşler, onları görmezler
Mümin dolaşarak, olur, onlarla birlikte"

Başka bir rivayette:
"Çadır, büyük bir incidir
O da
İncilerden yapılma
Sahiptir yetmiş kapıya"

Cennette, cennet ehli
Elde etmek için bir şeyi
Hissetmez harekete ihtiyaç
Çünkü eşya
Onun yanına
Eder hareket...
Yani gelir ayağına
Yiyeceği ve içeceği
Hem arzu ettiği her şeyi...

Evlerde bulunur hûriler
İstedikleri vakit de
Çadırlarla olur intikalleri
Eşleri müminlere
Müminlerin vardır köşkleri
Hûrileri ise
O çadırlardan inerler köşklere
Birer ceylan gibi...

Dünyevî eşlerine gelince
Daha güzeldirler hurilerden bile...
Çünkü taşırlar bütün güzelliklerini
Cennetteki her çeşit letafetin.
"O halde Rabbinizin
Hangi nimetlerini
İnkâr edebilirsiniz?" (73)
"Öyle dilberlerdir ki,
Daha önce onlara,
Dokunmadı hiç kimse
Cinlerden ve insanlardan." (74)
"Bu durumda
Rabbinizin hangi lütuflarına
Diyebilirsiniz yalan?" (75)
"Bu cennetlerde ağırlananlar
Yeşil yastıklara
Ve güzel işlemeli
Minderlere yaslanırlar." (76)

Ayette geçen yeşil refref;
Yeşil ince nazik kumaş...
Hem döşeklerin, tahtların
Karyolaların, yaygıların
Ve perdelerin sarkan etekleri;
Yere gelen saçakları...
Salkım söğüt gibi
Dalları aşağı sarkan
İnce ve nâzik ağaçlar...
Çadırların etekleri,
Çayırlık ve çimenlik yerleri...
Bütün bunlar
Yeşil refrefin mealleri...
Anlıyoruz ki
Bu güzel kelimeler,
Pek çok güzelliklerini
O cennetlerin
Tasvir etmek için
Seçilmiş ve girmiş
İlahî mesaj içine
"Güzel abkarîler" ise,
Güzel döşemelerdir; hârikulâde
İpek kumaş, halı-kilim, antika döşeme...

Özetlenebilir şöyle de:
Ref ref, o yağız, yeşil cennetlerin çimeni
Abkarî ise, cennet ehlinin
Şu durumda yani
Görmeden sırrının izahı
Mümkün olmayan
O çok hoş, çok güzel elbiseleri...

"Peki,
Rabbinizin hangi nimetlerini
Edebilirsiniz inkâr?" (77)
İşte bu ayet-i kerime
Rahman sûresinde
Tam otuz bir kere
Edilmiştir tekrar...

Bunlardan sekiz ayet
Yaradılış üstünlüklerinin ifadesi
Dünya ve ahirete ait
Hususların sonunda

Yedi tanesi
Cehennemin ahvaliyle ilgili
Tenbihlerin peşindeki
Bu yedi rakamı
Denk geldi
Cehennem kapılarının
Sayısı ile
Zikredildi
Sekizi de
İlk iki cennetin
Vasıflarının peşi sıra
Hem de eşit şekilde
Sekiz cennet kapısına
Böylece
İşaret edilmiştir ki
Sûrenin başında
Beyan edilen sekiz hususa
İmanla
Gereği gibi
Amel eden kimse
Hak edecektir girmeyi
Her iki cennette
Hem de
Korunmuş olacaktır Allah'ın izniyle
Cehennem ateşinden

Bu mübarek sûrede zikredilen
Cin, insan ve hayvanlara gelince
Bolca verilen
Allah'ın nimetlerini
Hem ifade
Hem de
Onu her türlü eksiklikten
Takdis ve tenzih etmek için
Buyruluyor neticede:
"Celâl ve ikrâm sâhibi
Rabbinin adı çok yücedir, çok yüce (78)

İman ediyoruz biz de
Çok kesin biçimde
Rahman, yücelerden yüce!..

Tâhâ

Ey insanların hidayet derdiyle
Kıvrım kıvrım kıvranan
Ve onlar iman etmiyor diye
İntihara gidercesine
Izdırıplar içinde
Çareler arayan
Ey Muhammed Mustafa!..

"Tâ Hâ" (1)
"Biz sana
İndirmedik bu Kur'an'ı
Düşesin diye sıkıntıya" (2)
"İndirdik onu
Uyarı olsun diye
Allah'tan korkanlara" (3)
"İndirildi o
Allah tarafından
Arzı ve ulu semayı yaratan" (4)

"O rahmeti bol Rahman
Etmiştir Arş üzerine istivâ
(Kurulur gibi saltanat tahtına)" (5)
"Semâlarda ve arzda
Hem her ne varsa
İkisi arasında
Hepsi de Onundur" (6)
"Söyleyeceğini ister sesli
İster içinden söyle
Allah bilir gizliyi
Hatta gizlinin de gizlisini" (7)
"O Allah;
Kendisinden başka ilâh olmayan ilâh
Onundur bütün Esmâ-i Hüsnâ" (8)

İndirdi Hak Tealâ
Kur'an'da 29 yerde
Sure başlarında
Bir tâc-ı zerrin hâlinde
Tâ Hâ gibi
Benzeri harfleri

Lâm elifle
29 olan harfler
Bunların bulunduğu
29 sureyle
Ediyorlar tevafuk
Bu sırlı denk gelişle
Asıl olan 28 harften ise
Seçilmiştir yarısı sadece
Surelerin evvelinde
Nice nice sırlar ve hikmetlerle

Huruf-u mukattaa namiyle tanınan
Tek tek ve kesik kesik okunan
Her biri birer şifre olan
Surelerinin bütün harflerine göre
Motif motif örgülenen
Bu mukaddes işaretler
Ehilleri için muazzam birer hazine
İmam-ı Rabbânî
Ve Muhyiddin-i Arabî gibi

En başta
Fetânet-i Kudsî Sahibi
Muhammed Aleyhisselam için elbette
İşte böylece
"Tâ Hâ" diye
Başlayınca sure
Her okuyan duyar içinde
Gönlü okşayan ılık bir meltem
Ruha bir merhem
Bunlardan çıkan müzikal melodiler
Sûrenin bütün duraklarının
O hoş nağmelerini
Duyuracaktır içimize
Aynı ses tonuyla
Yansıta yansıta

"Fî Zılâl" gölgesinde
Çalışıyoruz hissetmeye
Bütün bunları biz de
Bu hitabın ardından
O Muhatab-ı Aziz'e:
"İndirmedik, Kur'an-ı bir kere
Sen bedbaht olasın diye"
Denilerek hitap ediliyor
Hem de
Teselli ediliyor
En güzel teselli ile

Bu kitap
Zorluk çekilmeden okunan
Rahat anlaşılan
Açık ifadeli bir hitap...
Getirdiği mükellefiyetler de
Aşmaz insan gücünü...
Zaten Hak Tealâ
Kaldırabilecekleri bir yükü
Koyar muhataplar önüne
İnsanlar böylece
Güçlerinin sınırları içinde
Bunları getirmekle yerine
Ulaşırlar ulu bir nimete
Hem de
Âlem-i ulvî ile
Geçebilirler münasebete
Bu ise
Bir sıkıntı değil
Tam bir lütuftur tersine

Kur'an bir tezkire, bir uyarma
Allah'tan haşyet duyanlara
Zira
Kur'an'ı indiren Allah
Yerin ve yüce göklerin yaratıcısıdır yegâne
İşte bu sebeple
Göklerdeki kanunlarla
Kur'anî hükümler arasında
Sıkı bir bağ var
Müthiş bir alâka

Allah'ın rahmetinin
Sonsuz ulvî hâkimiyeti
Edilmiş ifâde
Rahman'ın Arşa istivâ
Müteşâbihiyle
Kurulur gibi yüce bir tahta
Kinâyeli bir anlatımla...

Göklerde ve yerde
Hem ikisinin mâbeyninde
Toprağın altında ve içinde
Bulunan her şey O'nun ise
Hem de sesli sessiz
Her söylenen söz
Hatta saklının saklısı
Ve gizlinin gizlisi de
Onun bilgisinde ise
-Ki, tam mânasıyla öyle-
Hiçbir şey hiçbir kimse
Kalabilir mi hâriçte
Onun denetim ve gözetiminden

Evet ne büyük bir güven
Aşılar bu beliğ ayetlerle
Muhammed Aleyhisselamın kalbine
Ve davâ ızdırabîyle
Her içi yanan dertliye
Derin bir sevgi ve haşyet içinde

Kendisinden başka ilâh olmayan
Ve en güzel isimlere sâhip bulunan
Allah ifadesiyle
Katılıyor çok güzel bir ritim
Geçen ayetlerin
Duraklarında çağlayan
O muhteşem ses uyumuna
Tâ, Hâ, teşkâ, yahşâ, ulâ, istevâ
Serâ, ahfâ, ve hüsnâ
Kelimeleriyle
Kâfiyeye benzer bir güzellikle
Hem kuruyor çağrışım ortaklığı
Ayetlerdeki umumî muhtevâya
Evet sûrenin havasına
Neredeyse cümlelerin hepsine
Sinen mânalar ise
Rahmet, Allah'a kurbiyet
Ve ilahî himâye ile inâyet

Bunların peşinden
Kıssa-i Musa
Verilerek misâl
Peygamberlere bahşedilen
İlahî himaye ve inayet
Serildi gözler önüne:
"Sâhi
Sana gelmedi mi?
Musa'nın haberi?" (9)
"Hâni
O, çölde
Yol alırken gece
Uzaktan bir âteş görünce
Şöyle demişti ailesine:

'Bir ateş ilişti gözüme
Gideyim oraya doğru
Belki de
Oradan alırım bir kor
Getiririm size
Bulurum orada belki
Yolu bilen birini" (10)

Kayın pederi
Şuayb Alehisselamla
Arasındaki anlaşma
Süresinin bitmesi üzerine
Hz. Musa Kelimullah
Ailesini almış yanına
Tekrar Mısır'a dönmekte
Medyan yolu üzerinde
Tur Dağının yanı başında...
Ama şaşırmıştı yolu da
Ailesi yanında
Gece zifiri karanlık
Çöl, uçsuz bucaksız...

İşaret edip ailesine
Yürüdü doğru ateşe
Bilindiği üzere
Geleneklere göre
Yaşayanlar çölde
Geceleri tepeciklerde
Ateş yakarlardı
Gece yolcuları da böylece
Yollarını ederlerdi tayin
Onun için
Sevinmişti Hz. Musa
Görünce yanan ateşi...
Hemen koyuldu gitmeye
Ateşin çevresine...

Öncelikle
Oradan getireceği kor ile
Ateş yakıp ısıtacaktı ailesini
Zira çöl geceleri
Olurdu buz gibi
İkinci bir maksadı
Bir kılavuz bulmaktı
O da olmazsa
Ateşin ışığıyla
Tayin edecekti yolunu
Seçip sağını solunu

Ama karşılaştı müthiş bir sürprizle
Bulmuştu gerçi
Aradığı ateşi
Ama bulduğu bu ateş
Nurlara eş
Bedenleri değil
Ruhları ısıtan
Hem ısıtan bir ateş
Bu da
Yarıyordu yol bulmaya
Ama
Değil yolunu yitirenlere karanlıkta
Büyük yolculuğun yolcularına
Tutuyordu ışık:

"Varınca ateşin yanına
Birden edildi, nidâ
Yâ Musa!" (11)
"Senin Rabbin Benim
Çıkar nalinlerini hemen!
Çünkü kutsal vâdidesin sen!
Evet, evet Tuvâ'dasın sen!" (12)
"Seçtim seni peygamberliğe
Öyleyse
Sana vahyedileni iyi dinle" (13)
"Muhakkak ki,
Benim, gerçek ilâh!
Yoktur benden başka ilâh
Yalnız Bana ibadet et
O halde sen de
Beni anmak için
Et namazı edâ" (14)
"Elbette gelecek
Kıyamet saati
Neredeyse açıklayacağım
Onun vaktini...
Tâ ki her kişi
Bulsun orada bütün yapıp ettiğini
Karşılığını işlerinin" (15)

"İman etmeyenler
Bu anın geleceğine
Ve düşenler peşine
Arzu ve ihtiraslarının...
Ve onların tutsağı olanlar,
Seni vazgeçirmesin sakın
Ona imandan
Uzaklaştırmasın onun şuurundan...
Yoksa
Sonra sen de
Gidersin helâke
Mahvolur düşersin
En aşağı bir raddeye" (16)

Burada öylesine
Görkemli bir sahne
Yer almış ki,
İnsanın sadece geçip karşısına
Sırf hayâl etmesi bile
Dondurur kanını, sarsar benliğini
Tutulmuşçasına zelzeleye
Evet tahayyül edelim bir kere:
Yapayalnızdır Hz. Musa
Çölün ortasında
Gecenin dondurucu ayazında
Göz gözü görmemektedir karanlıkta
Ürkütücü bir sessizlik
Hâkimdir her tarafa...

Hz. Musa işte bu ortamda
Uzaktan Tur Dağı'nda
Yanarken gördüğü ateşin yanına
Varma arzusuyla
Var gücüyle çalışmakta

Tam o sırada
Çevresindeki bütün mevcudat
Şu yüce nidayla
Yankılanmakta:
"Ey Musa!
Hiç şüphesiz Ben
Rabbinim senin...
Çıkar artık nalinlerini
Zira ki
Sen
Mukaddes Tuvâ Vâdisi'ndesin.
Hem seni
Peygamber seçtim Ben."

Kâinattaki yeri itibariyle
O küçücük, güçsüz ve sınırlı zerre
Gözlerin göremediği azametle
Gölgesi altında;
Göklerin ve yerin
Küçüle küçüle
Mikroskobik varlıklara dönüştükleri
O ululukla karşı karşıya!

Evet beşerî varlığının
Sınırlı duyarlığıyla
Anlayabilmektedir Hz. Musa
O ulu nidâyı
Yine Cenab-ı Hakk'ın yüce lütfuyla
O an
Kelîmullah'ın şahsiyetinde,
Tırmandığı bir andır doruklara
Sanki bütün insanlığın...

Bir insan için
Olsa bile bir an için
O muhteşem kaynaktan
Mesaj almaya
Dayanabilmek
Ne ulaşılmaz bir mazhariyet!
Nasıl olursa olsun, şekli, tarzı
Böyle bir irtibat kurmaya
Elverişli olmak bütün insanlık adına
Evet ne büyük lütfudur Allah'ın…
Ne büyük bir onurdur;
Biçilemez paha!

Bizzat Hz.Musa'ya
Ne büyük şereftir bu
Evet Allah seçiyor bir kulu
Sayılara sığmayan
İnsan yığınları arasından
Hem seçilen bu mümtaz insan
Yaşıyor fezada
Milyarlarca gezegen ve yıldızdan
Birisi olan
Şu dünyada...
Evet bu lütuf sadece
Ahsen-i takvim üzere
Yaratılan nüsha-i kainat insana.

Bu yüce iltifat ve itibardan sonra
Ulu bir direktif veriliyor Kelîmullah'a:
"Şimdi sana
Vahyedilecek mesajı dinle
Hiç şüphesiz ki
Ben Allah!
Benden başka yoktur ilâh.
Tahsis et ibadetini
Sadece Bana
Namazı da
Sırf beni
Anmak için kıl dosdoğru.
Herkes görsün diye
Karşılığını yaptıklarının
Gelecektir kıyamet anı kesinlikle
Ben o anı gizli tuttum neredeyse
Hemen hemen oluverecek âşikâre...

Bu ânın geleceğine
İmanı olmayanlar
İhtiraslarının da esiri olanlar
Uzaklaştırmasınlar
Seni, sakın
Onun derin şuurundan
Yoksa
Mahvolur, düşersin aşağılara!"

Tevhid inancı ve namaz ibadeti
Vicdanları Allah'a
Onunla münasebet kurmaya
Özen ve özlemle hazırlar
Ve hissî yoğunluk sağlar...
Kıyamet günü ise
Bir randevudur beklenen
Bu büyük buluşmada
Dünyevî davranışlara
Verilecektir
Âdil ve eksiksiz karşılıklar
Saklıdır Kıyamet bilgisi
Bilebiliriz ancak biz
Hak Tealânın bildirdiği kadar
Bu bilmezlik
Sürükleyici bir lokomotif gibi
Temel unsurudur hayatımızın
Ve psikolojik yapımızın
Meraklarımızı kamçılayan.

Kalpler ve duygular
Ne zaman geleceği belli olmayan
Böyle bir kıyamet inancıyla
Kurtulabilirler bi iznillah
Zaman zaman
Başıboşluğa sürüklenmekten
Gaflet girdabına düşmekten
Hem sorumluluk duygusundan sıyrılmaktan
Hem de
İnsanın içinde
Sürekli bir endişe
Kesintisiz bir hazırlık gayreti
Korur insanı sapmaktan
Eğri- büğrü yollara
Gidererek derin gafleti...

Ama fıtratı bozulanlar,
İhtiraslarının esiri olanlar,
Ve içleri inkârla dolanlar
Düşerler dört ayaklılar seviyesine
Belki de
Daha da derin bir derekeye

Bu muhteşem süpriz karşısında
Hz. Musa
Unuttu da

Niçin oraya geldiğini
Bütün vücudunu ürperten
Bu ulu nidâya
Kulak kesildi
Bütün varlığını da
Bu kudsî mesajı
Anlamaya verdi
Hz. Musa
Bu çarpıcı sürprizden başka
Hiçbir şeye duymazken alaka
Ansızın kendisine
Şöyle sual edildi:
"Sağ elindeki
Nedir yâ Musa?" (17)

"Dedi ki
Asâmdır o benim
Dayanırım ona
Yaprak silkelerim onunla
Koyunlarıma
Birçok işime yarar o daha
Bunların dışında." (18)
Hz. Musa'yı çok önemli bir vazifeye
Hazırlayıp yetiştirmek gayesiyle:
"Onu yere bırak ya Musa
Buyurdu Allah" (19)

"Hemen bıraktı ama
Bir de ne görsün
Kıvrılıp hızla
Sürünen koca bir yılan!
(Âdetâ bir ejderha!)" (20)
"Tut onu, korkma
Çevireceğiz onu eski haline
Buyurdu Hak Tealâ." (21)

Üstün ve sonsuz kudreti Allah'ın
Elindeki değneği Musa'nın
İşler gördürüyor her an
Onun aklının ucundan
Geçmesi mümkün olmayan
Hem o asâyı sokuyor
Onun düşünemeyeceği kılıklara
İşte bir mucize
İşte bir hârika!.

Aslında yaratılıyor bu mucize her an
Fakat yavaşlatılmış bir film misali
Nice milyonlarca
Değnek benzeri
Cansız cisimlerin zerreleri
Dönüşüyor her an
Canlı birer hücreye

Bu mucizede ise
Hz. Musa'nın değneği
Hızlandırılmış bir film gibi
Canlılığını gösterdi sanki
Birden bire
Meydana gelince bu mucize
Hz. Musa doldu haşyetle
Kapıldı müthiş bir korkuya
Ama Cenab-ı Hakk'ın verdiği
Bir güvence ile
Dağıldı korku ve endişesi
Hiç de çekinmedi
Tutuverdi o koca ejderi
Tutuvermesiyle
Dönmesi bir oldu gerisin geriye
Eski asâ hâline

Bundan sonra da
Hz. Musa'ya
Hak Tealâ
Bulundu yeni bir buyrukta:
"Bir de elini sok koynuna
Çıksın bir başka hârika!
Bir mucize olarak
Hiç pürüzsüz ap-ak
Parlak mı parlak!" (22)
Evet Hz. Musa

Sokunca elini
Koltuğu altına
Az sonra
Çıkıvermişti
Bembeyaz bir parıltıyla
Başka bir ayet idi bu da
Başka bir hârika!

"İşte böylece sana
Göstermek diledik
Bir Ayet-i Kübrâ;
Büyük mucizelerimizden
-O hârika seriden-" (23)

Sanki ulaşmak için hedefe
Eğitile eğitile
Getiriliyordu bir yerlere
Onun için deniliyordu şöyle:
Ey Kelimullah!
Bu mucizelere dolaysızca
Hiçbir kimse olmadan orada
Doğrudan kendin şâhid olasın diye
Göstermeyi diledik sana...

Hem güven duygusu içinde
Büyük görevini sadâkatle
Omuzlamanı planladık:
"Şimdi git sen
Firavun'a
Çünkü o azıttı gerçekten" (24)
Alıncaya kadar bu emri
Hz. Musa bilmiyordu böylesi bir göreve
Tayin edildiğini
Ama tanıyordu Firavun'u çok iyi
Çünkü
Onun sarayında büyümüştü
Azgınlık ve zorbalığını görmüştü
Bizzat gözleriyle
Şu anda ise
Taşıyordu gönlü
Hoşnutluk, onur ve itibar duygularıyla
Onun için hiç çekinmeden
İstiyebilirdi Rabbinden
Nübüvvet yolunda
İlerlemesini garanti edecek
Her şeyi:
"Yâ Rabbi, dedi
Genişlet göğsümü, kolay kıl işimi
Çözüver bağından şu dilimi" (25-27)

"Tâ ki
Anlasınlar dediklerimi!" (28)
"Bana ailemden birini
Kıl yardımcı;
Harun kardeşimi" (29-30)
"Onu bana destek eyle" (31)
"Ve onu ortak eyle işime" (32)
"Tâ ki Seni
Daha çok tesbîh ve tenzih edelim" (33)
"Hem dilimizden düşürmeyelim zikrini
-Çok çok anıp Seni-" (34)
"Çünkü pek iyi görüyorsun
Sen bizleri" (35)

Gördüğümüz gibi
Hz. Musa
Rabbinden istedi
Önce gönül genişliği
Çünkü gönlün genişletilmesi
Dönüştürür mutluluğa
Sırtlarındaki yükümlülüğün sıkıntısını
Acısını da hazza...

İnsanın içine inip sekine
Gönüller genişleyince
Omuzlardaki mükellefiyetler
O zaman olurlar birer birer
Hayatın itici dinamosu

Hz. Musa yine istedi
İşinin kolaylaştırılmasını da
Çünkü budur mutlaka
Vazgeçilmez güvencesi
İstenen başarının
Yoksa
Kul ne yapabilir ki?
Evet insanın
Sınırlıdır kuvveti
Yetersizdir bilgisi
Aşacağı yola gelince
Uzun ve dikenli
Hem doludur sürprizlerle…

Hz. Musa bir de
Rabbinden istedi
Dilindeki düğümün çözülmesini
Böylece anlamalarını insanların
Söyleyeceği sözleri...

Ayrıca Hak'tan diledi
Kardeşi Harun ile desteklenmesini
Çünkü biliyordu ki
Harun kardeşi idi,
Konuşması tesirli
Duygularının hâkimi
Ağır başlı, soğuk kanlı...
Halbuki kendisi
Heyecanlı ateşli,
Hemen parlayıveren biri...

Bu dileklerin hepsi
Son derece isabetliydi
Hz. Musa'nın Rabbinden dilediği
Bu uzun istek listesi
Bilhassa zikir ve tesbih dilimi
Hem kolaylaştıracaktı vazifesini
Hem de
Her şeyi bilen ve gören bir azameti
Yanında hissetmesi
Onunla münasebete geçmesi adına
Yardımcı âmillerdi...

Neticede kerem sâhibi
Hak Tealâ Hazretleri
Mahcup etmedi
Sevgili misafirini
Boş çevirmeyip elini
Şöyle dedi:
"Ey Musâ, sana verildi
Bu istediklerinin hepsi." (36)

Bundan sonra
Hz. Musa'ya
Edilerek hitap
Geçmiş hatırlatıla hatırlatıla
Kendisine karşı ilahi rahmetin
Sürüp geldiği eskiden beri
Hem kendisinin de
Öteden beri
Gözetildiği vurgulandı
Bu,
Hz. Musa'nın
Pekiştirdi güvenini
Perçinledi azmini

"Ey Musa- zâten bulunmuştuk lütufta
Sana, bir sefer daha" (37)
"Hani annene,
Şu mesajımızı vahyetmiştik ki:" (38)
'Onu bırak nehre
Yerleştirip bir sandık içine
Nehir de onu atsın sâhile...
Sonra alsın onu birisi
Bana da ona da
Düşman olan'
Ve ey Musa
Nezaretim altında
Gözümün önünde
Yetiştirilesin diye
Sana karşı insanların gönüllerine
Bir muhabbet attım
Tarafımdan." (39)

"Kızkardeşin varıp da yanlarına
Seni nehirden alanların
'Size buluvereyim mi
Ona iyi bakacak birini?'
Diyordu...
Seni böylece
Kavuşturduk annene
Ki, gözü aydın olsun
Yüzü gülsün
Hem duymasın hüzün
Derken
Sen büyüdün
Ve bir adam öldürdün
Biz kurtardık seni
Onun da gam ve tasasından.

Ey Musa
Yetiştirdik seni
Türlü türlü musibet ve fitnelerle
Sınaya sınaya
(Çeşit çeşit imtihanlar içinde yoğura yoğura)
Bu yüzden de
Kaldın yıllarca
Medyen halkı arasında
Sonra da takdirimizle
Belirlediğimiz vakit gelince
Geldin buraya" (40)

"Seni Ben seçip hazırladım
Peygamberliğime
(Ayırdım Ben seni Kendime)" (41)
İşte gidiyor karşılaşmaya
Kelimullah olan Hz. Musa
O günlerin en güçlü kralı
En azgın zorbası
Firavun'un yanına...

Hem de
Birçok olay ve problemle boğuşmaya...
İşte bu kadar ağır şartlar altında
Dikilirken kördüğümlerin karşısına
Hazırlıklı ve tecrübelidir Hz. Musa

Demek ki
Çilesizler ve denenmemişler
Hiç giremezler
Ağır dava yüklerinin altına
Zaten eğer karışık kalmışsa
Toprak altınla
Atılmalıdır yüksek ateşten fırınlara
Hem devam etmelidir yanmaya
Ayrılıp seçileceği ana kadar
En son miktar
Has altın, toprak parçalarından

Evet Hz. Musa
Doğumundan itibaren
Süt emme çağında bile
Geçirilmiştir özel bir eğitimden
Sıkıntı ve zorluklara karşı
Bir an olsun
Mahrum kalmamıştır
Allah'ın ilgisinden
Daha bebekken Hz. Musa
O zorbanın sarayında
Kalırken dahi
Uzanamamıştır kötü eli
Gurur kibir timsali
Fravun'un...
Çünkü onun
Allah'tır hâmisi
Hak'tır velisi

Evet Allah, onunla hep beraberdi
Onu kendisi için yetiştirmiş
Kendisine seçmişti
Evet o bir peygamberdi
Özel bir görev yüklenecek
Hem de ulül-azm bir nebî...
Nasıl söyleyebilir ki
İnsan dili,

Allah'ın nezaretinde
Yetişip büyüyen bir Nebiyi
Hangi üslubla tanıtabileceğini?
İnsan hayali, insan düşüncesi
Sadece şunu diyebilir ki
Bu yüce ilgiye
Bir sâniye bile
Mazhariyet elbet
Muhteşem bir saadet
Muazzam bir şeref ve necâbet...
Bu yüce iltifatlardan sonra
Koşması gerekiyordu vazifesinin başına
Varlığını adadığı

"Haydi kardeşinle birlikte
Gidin ayet ve mucizelerimle
Ve sakın
Hiç ihmâliniz olmasın
Adımı anma hususunda" (42)
"Gidin Firavun'a
O iyice azdı zirâ" (43)
"Hitap edin ona
Tatlı ve yumuşak bir tarzda
Olur ki aklını alır başına
Veya
Haşyet duyar hiç olmazsa
Kötü akıbete uğramaktan" (44)

Böylece Hak Tealâ
Gösteriyor Musa Ve Harun'a
Teknik ve stratejik
Hem de dinamik
Bir uslûb bir usûl
Ve çok sağlam bir yol
Ve sanki şöyle diyor:
"Sen ve kardeşin
Şâhit olduğunuz mucizelerin
Harekete geçirici
O müthiş enerjisinden
Kuvvet alarak çıkın yola
Bu arada ama
İhmâl etmeyin asla,
Adımı anmayı Benim!
Çünkü bu sizin
Tek cephane ve silahınız
Sırtınızı vereceğiniz
Sağlam tek dayanağınız
Ve düşmez tek kalenizdir kesin,
İşte Firavun'a böyle gidiniz...

Ve ey Musa
Hatırla ki
Ben seni
Korumuştum vaktiyle
Onun kötülüğünden
Her doğan erkek çocuğu keserken
O senin kılına bile dokunamamıştı
Sarayında avucunun içindeyken

Şimdi ise
Eğitimli, mücehhaz ve tecrübeli
Hem de hazırsın vazifeye...
Artık hiç çekinme
Sadece yumuşak söz söyle
Çünkü kavl-i leyyinle
Yumuşak edâ ve ifade
Umulur ki
Kabartmaz gururlu damarları
Azdırmaz enaniyetli zorbaları
Tersine belki
Uyarır da kalbi
Hazırlar nasihat dinlemeye
Böylece
Duyduğu derin haşyetle
Başlar tuğyanın encamını düşünmeye."

Şimdi ise
Gireceğiz yeni bir sahneye
Orada iki kardeş beraberce
Seslenecekler yüce Rablerine
Endişelerini getirerek dile
Firavun'un binip küplere
Girişeceği işkence ihtimaline göre:

"Dediler 'Yâ Rabbi
Doğrusu korkarız ki
O bize son derece
Taşkınlık yapar da
Kötü davranır
Hatta
Tuğyanın boyutları
İleri gidip daha da..." (45)

Buyurdu Hak Tealâ:
"Korkmayın asla
Beraberim ben sizinle
İşitir ve görürüm her şeyi" (46)
"Haydi varın da ona
Deyin: Gönderilen elçileriz biz sana
Rabbin tarafından!
Gönder İsrail oğullarını bizimle
Onlara işkence etme!
Geldik biz sana
Rabbinden belge ve mucizelerle
Selamet ve kurtuluş ise
Hastır hidayete tâbi olanlara" (47)

"Gerçekten bize
'Azaba uğrayacaktır mutlaka
Dini tekzip edenler
Ve ona sırtını dönenler' diye
Vahyedildi." (48)

Dikkat edildiğinde
Burada öğretilen taktiğin
Ve çarpıcı girişin
Tekrar edildiği üzere
"Biz, sana gönderilen elçileriz
Rabbin tarafından" ifadesinin
Asıl hedef ve gayesi:
Bildirmektir Firavun'a
İçine işler şekilde
Kendisinin ve bütün insanlığın Rabbi
Tek ilah olan Rabbül-âlemîni

Kardeş iki nebi
Varıp Firavun'un yanına
Yaparak tebliği
Duyurdular ilâhî mesajı ona
Rablerinin emrettiği.
Hem de hiç çekinmeden
Ulvî bir edâ ile
Nebilerden beklenen
Çünkü şuurunda idiler derince
Yanlarında bulunduğunun
Her şeyi gören ve işiten
Rabbül-âlemînin

Adına konuştukları
Ve sözcüsü oldukları
Bu yüce kudret ve otorite
Ne muhteşem ve ezici
Bir sultandır ki
Firavunlar onun önünde
Küçülürler küçüldükçe

Karşısında bulunduğumuz yeni sahnede
Şimdi Firavun soruyor iki kardeşe:
"Hele dedi, Firavun
Söyleseniz ya
Sizin Rabbiniz de kim yâ Musa?" (49)

"Rabbimiz, dedi
Yaratan her şeyi
Sonra da
Onu yaratılış gayesine
Uygun şekilde
Yola koyan
Yüce Yaradan...
Buna iyice inan." (50)

Rabbimiz her varlığa
Varoluş vasfını etti armağan
Hem de donattı
Çeşitli özelliklerle fıtratını
Sonra da her varlığı
Yaratılış gayesini oluşturan
Fonksiyonuna yöneltti
Hem onu bu fonksiyonu ile

Uyumlu yardımcı
İmkanlarla donattı.
Bırakmadı hiçbirini de
Başıboş kendi haline
Bütün varlık birimleri
Şu koca kainatta
Gerek tek başına
Gerek diğerleriyle birlikte
Âhenkli biçimde
Birbiriyle münasebet hâlinde
Göstermekteler birer faaliyet
Yaratılış ve yapılarında var olan
Fıtrî prensipler uyarınca
Hem görülmez asla bu faaliyetlerde
Bir an bile
Bir çatışma
Bir tenakuz, bir aksama
Ve gevşekliğe bir emâre...

Her varlık birimi ayrıca
Bir kainattır başlı başına...
Ve bir âlemdir kendine has
Binlerce âlem içinde
Atomdan göklere
Bütün sistemler
Yaratılış gayelerini oluşturan
Öz karakterlerine göre
Umumî, fıtrî prensiplerinin
Sınırlı olarak çerçevesiyle
Gösterirler âhenkli birer faaliyet
Bütün bunların idare

-Tabiri câiz ise-
Gözetim ve denetimleri
Sadece Rabbimizin tekelinde...

Bu cevap üzerine
Geçti ikinci suâline:
Firavun: "Peki,
Önceki nesillerin durum ve akibeti
Ne olur?" dedi. (51)
O, kurûn-u ûlâ'nın, yani
Önceki çağ ve kuşakların
Merak ediyordu durumunu
Onun için sordu bu soruyu...
"Onların durumu, dedi
Bir kitapta bulunur
Rabbimin yanındaki
Ne şaşırır ne de unutur
Benim Rabbim!" (51)

Böylece
Tarihin karanlık dehlizlerinde
Gömülü bulunan
Ve bilgilerimize kapalı olan
Bu meseleyi
İlminden hiçbir şey kaçmayan
Rabbine etti, havâle...

Çünkü hem gayb âlemine
Ait bilgi
Hem de
İnsanların durumlarının ne olacağına dair
Tasarruf yetkisi
Yine Hak Tealânın tekelindedir.

Sonra
Hz. Musa
Devam ederek konuşmasına
Tanıtıyor Firavun'a
Cenab-ı Hakk'ın kâinatla
İlgili takdirinin emarelerini
Hem bahşetmiş olduğu, insana
Bazı imkân ve nimetlerini...

Bunun yanında
Hz. Musa ayrıca
Örnek gösteriyor bilhassa
Firavun'un yakınında bulunan
Toprakları verimli
Suları bol ve bereketli
Ziraat alanları zengin ve çeşitli
Hayvancılığı gelişmiş Mısır'daki
Her an görebildiği

İlâhî nimetleri:
"O Allah ki
Size beşik yaptı yeri
Orada açtı sizin için
Yollar ve geçitleri
Hem yağmur indirdi
Gökten size
İşte o su ile
Çıkardı size
Türleri çeşitli
Çift çift bitkileri" (53)
"Hem siz yeyin
Hem davarlarınızı otlatın diye
Aklı olan sağ duyu sahipleri için
Vardır elbet
Bunda pek çok delil ve ayet
Allah'ın kudretine..." (54)

Yeryüzünün her ciheti
İnsanların istifadesi için
Donatılmış gibi
Şefkatli ellerle
Hazırdır her zaman
Tıpkı bebek beşiği misali.
Bütün insanlar da
Bir bakıma
Yeryüzünün yavrularıdır aslında
Barındırır onları bağrında
Besler süt gibi erzakıyla

Dikkat çeken bir husus da
Şudur aslında:
Dünyayı beşik yapma
Ve istifadeye sunma
Mısır için olduğu oranda
Geçerli değildir
Hiçbir bölgesi hakkında
Şu koca dünyanın
Çünkü bu ülkenin toprakları
Verimli ve bereketli
Hem yemyeşil bir vâdî
Mısır'da yaşayanlar
En az emekle
Sahiptirler ekip biçme imkanına

Burası, bu vasıflarıyla sanki
İçinde yatan bebeği
Bağrına basıp kayıran
Şefkat dolu bir çocuk beşiği!
İşte
Bütün bunlarla birlikte
Rotasını şaşırmamış
Hiçbir akıl yoktur ki
Görüp fark etsin de
Bu hayret verici
Âhenk ve düzeni
Sonra da yanaşmasın kabule
Onu yaradılış fonksiyonuna yönlendireni!

Bu noktadan itibaren
Hz. Musa sanki çıkıp devreden
Bizzat Hak Tealâ
Kelâmıyla giriyor işin içine:
"Ey insanlar
Sizi, Biz yarattık topraktan
Yine göndereceğiz oraya
Ve tekrar
Biz çıkaracağız oradan." (55)
"Biz bütün ayet ve delillerimizi
Gösterdik Firavun'a
Ama
O, bunları tekzip etti
Ve kabul etmemekte direndi, gerçeği." (56)

Evet insan
Çocuğudur yeryüzünün
Burası beşiğidir onun
Burasıdır günü gelince
Döneceği yer de
Sonra oradan çıkarılacaktır yine
Olacaktır bu ikinci hayatı
İlk hayatının uzantısı...

Bu başı dönmüş diktatör bozuntusu
Sıradan bir insan, bir fânî
Onun da yazılmıştır ecel fermanı
Ama kibri, gururu
İnkâra sürükledi, onu

Aslında münazarada pes etti
Ama çevirip meseleyi
Siyasete getirdi:
"Ey Musa, dedi
Sen çıkarmaya mı geldin bizi
Sihrin ile" (57)
"Karşı çıkacağız biz de
Seninki gibi, bir büyü ile
Bir zaman belirle
Karşılacağımız seninle
Sen de biz de
Caymayalım bu randevudan
Açık bir düzlük olsun
Buluşma yerimiz de" (58)

"-Musa da-
Buluşmamız dedi sizinle
Olsun süs (bayramı) gününde
Halkın toplanacağı kuşluk vaktinde" (59)

Mucizelerle birlikte
Vahiy ve fıtrat gibi
İki dili de
Konuşturan Hz. Musa
Firavun'u mat etti.
Başvurdu bu sefer de
Suçlama şarlatanlığına büyücülükle
Halbuki
Dayanıyordu sihir
Bir aldatma, bir göz boyamaya
Ama mucizeler ise
Değildi hâşa bir aldatmaca
Onlar eserleriydi sanatının
Yoktan var edici olan Allah'ın

Firavun'un yaptığı aslında
İsrailoğullarının çoğalıp nüfusça
Ele geçirme korkusuyla iktidarı
Onları köleleştirme politikasıydı

Her diktatör gibi o da
Baş vurmuştu cinayetlere, entrikalara
En vahşice ve en barbarca
Hiç bağdaşmayan şeref ve vicdanla...

Bu bir soykırım siyâsetiydi
Erkekleri ya öldürtüyor
Veya kurban ediyordu yavaş yavaş
Ağır angaryalar altında
Ona göre bu bir savaş
Onların serbest kalmaları ise
İlk adımıydı ülkesini
Hem de
İktidarını ele geçirmelerinin
Onun için izin veremezdi,
Şöyle dedi:
"Biz de seninki gibi
Karşına çıkacağız büyü ile"

Hz. Musa,
Firavun'un bu meydan okumasına
Karşılık verdi
Yeni bir "Hodri Meydan" la
Hatta daha da cesurca
Karşılaşma günü olarak da
Mısır halkının süslü elbiseler giyerek
Ve takılar takarak meydanlarda
Açık yerlerde toplandıkları
Şenlikli
Bir bayram gününü seçti
Böylece davasını geniş kitlelere
Daha açık şekilde
Tebliğ ve temsil imkânı
Bulmuş olacaktı
Hiç olmadan vakit ve enerji israfı...

"Ayarlamaya girişti
Firavun, işlerini
Sonra da randevu yerine geldi
Bütün çare ve hilelerini
En mâhir büyücülerini
Toplayıp hazırlayarak" (60)

Firavun, Hz. Musa ile
Yarışacak seçme büyücülerine
Dönüyor ve onları
Özendiriyor yüreklendiriyor
Büyük ödüller vadediyor kendilerine
Sonra taktikler veriyor.
Ama Hz. Musa
Uygun görüyor öğüt vermeyi
Firavun'un büyücülerine
Uyarıyor onları, yalan konusunda,
Ve Allah'a iftira atma hususunda,
Gelecek acı son hakkında...
Neticede,
Zaten yaptıkları bir aldatmaca

"Musa onlara:
'Yazık size, dedi
Yalan uydurmayın Allah hakkında
Yoksa
Öyle bir azap gönderir ki
O size
(Getirip dize)
Keser kökünüzü...
İftira eden
Perişan olur gerçekten." (61)

Anlaşılan bu sözlerin samimiyeti
Çok tesir etti
Sihirbazlar içinde bazılarına
Onun için gösteri meselesinde
Kapıldılar tereddüde
Hararetli taraftarlar ise
Hemen sıvayıp paçaları
Ama fıslıtılarla
Çalıştılar arkadaşlarını iknaya...

"Bunun üzerine aralarında
Başladılar tartışmaya ve fısıldaşmaya
Kulisler çevirerek" (62)

Hz. Musa ve Harun hakkında
Duyulan korkuyu abarta abarta
Başladılar endişelilere anlatmaya.

"Sonunda dediler ki
'Bunlar herhalde
Sihirleriyle sizi
Yurdunuzdan çıkarmak isteyen
Ve ideal hayat düzeninizi
Ortadan kaldırmak hedefini güden
İki sihirbaz!" (63)
"O halde
Bütün hünerlerinizi
Toplayıp sıra sıra
Merasim düzeninde
Çıkın meydana!
Bugün ölüm kalım günü!
Kim bugün üstün gelirse
Kavuşacaktır felâh ve refaha!" (64)

Hz. Musa'nın samimî
Doğru ve inanç yüklü
Kısacık sözleri
Eğrilik yanlılarının kampı üzerine
İnerek bir bomba gibi
Onların saflarını darmadağın etti.

Halbuki
Onlar iki kişi
Öbürleri ise
Kalabalıklar
Ve arkalarında Firavun var;
Krallığı, zorbalığı ve serveti...
Nasıl oldu da
Firavun,
Baskısı altında
Ezdiği ve köleleştirdiği
İsrailoğullarından birini
Bir emirle iknâ edemedi?
Onun kendisine
Kafa tutmasına
Göz yummasının sebebi neydi?

İşte biz burada
Hz. Musa ve Harun'la
Beraber olan
Ve her şeyi işitip gören
Yüce Allah'ın
Bu iki garip elçisine
Sunduğu bir heybetle
Bir ürkütücü saygınlıkla
Bulunuyoruz karşı karşıya.

"Sihirbazlar dediler ki
'Ey Musa,
İstersen
Koy hünerini
Önce sen...
İstersen biz koyalım ortaya.' (65)
'Hayır, siz koyun ortaya' dedi.
Bir de ne görsün
Onların sihirleri sayesinde
Sopaları ve ipleri
Hareket ediyor gibi geldi
Gerçekten kendisine." (66)
"Musa, birden içinde
Duydu bir endişe" (67)

Görüldüğü üzere
Hz. Musa
Bırakmıştı ilk hamleyi onlara
Son sözü söyleme hakkını da
Ayırmıştı kendisine

Fakat o da ne?
Adamlar görüldüğü kadarıyla
Sergilediler
Müthiş bir büyü gösterisi.
Çalkalandı kalabalık
Sürpriz bir sarsıntı ile
Bu sarsıntının dalgaları
Ulaştı tâ Hz. Musa'ya

"Dedik: 'Korkma!
Sen galip geleceksin zira" (68)
"Elindeki asâyı at ortaya
Yutsun onların yaptıklarını
Çünkü onların yaptığı
Bir sihirbaz oyunu
Nereye varırsa varsın sihirbaz
Hiçbir yerde asla iflâh olmaz." (69)

Eğrilik taraftarlarının eğrisi
Görülebilir
Kimi zaman için görkemli
Parlak, havalı ve korkunç
Ama mühim olan sonuç

Evet hava atmaz gerçeğin gücü
Ama sonunda eğrinin
Ve bâtılın beynine
İniverir balyoz gibi
Bir de bakarsın ki
Çoktan dürülmüştür defteri.
Bütün sihir neticelerini
Yalayıp yutan, kazıyıp köklerini
Asâ-yı Musa mucizesi karşısında
Büyücülerin vicdanlarında
Meydan geldi bir anda
Müthiş bir sarsıntı
Ve köklü bir duygu değişikliği

Öyle ki
Dökemediler durumlarını
Sözlere bile
Ama sadece:
"Bunun üzerine
Sihirbazlar kapanarak secdeye
Dediler
İman ettik biz
Musa ile Harun'un Rabbine!" (70)

İşte bu durum
Rastladığı için hassas sinirlere
Bütün vücudu sarsan;
Bastığı için elektrik düğmesine
Işığı yakarak karanlıkları dağıtan
Bir dokunuştur
Evet bu hal
İnsanın gönlüne akarak imanın
İçindeki inkârı bir anda
Dönüştürmesidir imana.
Ama sapıklık bataklığında
Debelenen zorba ve azgınlar
Bu ince sırrı nereden anlayacaklar?

"Firavun dedi: 'Yâa
Benden izin almadan
Ona inandınız ha!
Size büyü yaptıran
Ustanız oymuş anlaşılan
Keseceğim farklı taraflardan
Ellerinizi ve ayaklarınızı
Ve asacağım sizi, hurma dallarına
Anlayacaksınız işte o sırada
Kimin azabı
Daha şiddetli ve daha devamlı!" (71)

Nasipsiz kimseler bilmezler ki
Kalpleri iman ateşi ile dolu olanları
Hiç kimse püskürtemez geri
O nâdanlar bilmezler ki
"İnsanın kalbi
Rahmeti bol olan yüce Rahman'ın
Arasında durmakta
İki parmağının;
Döndürüverir onu
Dilediği tarafa"

Evet sihirbazların
Teslim oluş sebebi
Bir kanaldan
Hem de hiç beklemedikleri
Sızan iman nurunun
Yürümesidir kalplere
Veya Rahman olan Allah'ın
Kaldırmış olmasıdır
Gözlerini örten
O dalâlet perdesini
İşte bu iman karşısında
Sert tehditler yağıyor
Her zaman olduğu gibi
Hem gecikmiyor
İşkence ve ceza canavarı
Göstermekte o kanlı dişlerini
Zorbaları ayakta tutan
Ve tek koz olan...

Acımasız diktatörlerin hepsi
Kesince umutlarını
Ruhları ve kalpleri
Baskı altında ezmekten;
Çıkarmaya kalkışırlar hınçlarını
Bedenlerden, etlerden ve kemiklerden.
İnletirler vücutlarını işkence altında
Boyun eğdiremedikleri kahramanların

Kezâ Firavun da
Çalım satıyor, hava atıyor
Ve üstünlük taslıyor
O kaba gücüyle
Ormandaki vahşi canavarların da
Kullanageldikleri
O göz kırpmadan
Karınları deşen
Ve kemikleri kıran...

Ama
Artık iş işten geçmişti
İmanın temâsı
Başarmıştı ulaştırmayı
Küçüçük zerreyi
O muhteşem kaynağa
Elbette güçlüdür
Kaynağı semavî, ilahî olanlar
Bütün arzî kaynaklılar da
Zayıf ve güçsüzdür
Değersiz ve ucuzdur
Onun için
Gönül gözlerine
Derin ve engin
Işık ve ufuklar açılanlar
Vermezler metelik fânilere
Hem de

Umurlarında değildir hiç bir şekilde
Esaret bağı, aldatıcı lüksler:
"Şöyle dedi büyücüler;
'Biz seni
Tercih edemeyiz
Gelen açık delillere
Ve bizi yaratan Rabbimize
Sen, istediğin hükmü ver
Zaten senin hükmün
Sadece bu dünyada geçer." (72)

"Rabbimize iman ettik biz
Hiç şüphesiz
Ümit ediyoruz
Affedeceğini hatalarımızı
Bilhassa senin bizi
Zorladığın sihir günahımızı
Allah'tır elbette
Daha hayırlı
O'nun mükafatı
Daha devamlı." (73)

Bunların kalplerini
Okşamış da
İman melteminin rüzgârı
O yüzden böyle
Aslan kesilmişlerdi işte
Birkaç sâniye önce
Kazandıkları iman ile
Dikilmişlerdi Firavun karşısına
Güçlü bir protestoyla
Hiçe sayarak
Onun tahtını, debdebesini
Şöhretini ve otoritesini

Şimdi bitmeden bu sahne
Verilen derslere
Bir bakalım ibretle:
"Doğrusu, her kim
Gelirse Rabbine
Suçlu olarak kıyamette
Cehennem'dir onun yeri
Orada ne ölür de kurtulur
Ne de yaşayışı, hayat sayılır." (74)
"Her kim de
Mümin olarak ve yaparak gelirse
Makbul ve güzel işler
Vardır onlara
Güzel mevkiler." (75)

"Zemininden ırmaklar akan
Adn cennetleri
Hem onlar oraya girerler
Ebedî kalmak üzere
Kötülüklerden arınanların
Mükâfâtı budur işte." (76)

Müminleri
Daha ağır ve sürekli
Bir ceza ile tehdit edene
İşte gerçek azap tehdidi;
Acı, ağır ve kalıcı...
Ne ölür ki kurtulsun;
Ne de yaşar ki
Huzurlu bir hayat bulsun
Evet hiç bitmez bir azap
Ama
Gönül okşayıcı, serinlik yayan
Altlarından ırmaklar akan
Cennet köşklerine gelince
Ne göz görmüş
Ne kulak işitmiş
Ne de akl u hayalden geçmiş
Nimet ve güzelliklerle
Dopdolu...

Tabire ne hacet
Dünyanın bin sene
Zevkli hayatı
Ancak bir saatı kadar olan
Sırlı bir ebedî saadet!
İşte iman
Ve sâlih amel sahiplerinin
Sonları böyle
Zaten: "Hakiki imanı elde eden
Meydan okuyabilir kâinata
Ve imanın kuvvetine göre
Kurtulabilir tazyikatından hâdisâtın"

Onun için
Mü'min yürekler
Alay ettiler
Acımasız zorbanın tehditleriyle
Haykırdılar sözlerini
Dobra dobra yüzüne...
Ve meydan okudular
O küstah zorbaya
Hem de kendi meydanında…

Bu noktada
İniyor bir sahnenin perdesi
Az sonra
Bu kıssanın açılacak
Başka bir sahnesi...
Burada zafer kazanacak
Hak, bâtıl karşısında;
Doğru, eğri karşısında;
Hidayet, dalâlet karşısında;
İman, kaba kuvvet karşısında
Pratik hayat seviyesinde...

Bu ikinci zafer
İrtibatlıdır, birinci zaferle
Pratik hayattaki zafer zira
Kazanılabilir ancak
İç dünyada gerçekleşecek
Bir zaferden sonra.

Hak taraftarları
Savundukları Hakk'a
Üstünlük kazandırmadıkça
Vicdanlarında ve iç dünyalarında
Çıkaramazlar onu
Üstünlük tahtına
Dış dünyalarında da.

İşte buyuruyor ki
Taktik verircesine
"Şöyle vahyettik Musa'ya:
'Çıkar kullarımı geceleyin yola
Kuru bir yol aç onlara
Vurarak asân ile denize
Korkmayın, edip endişe
Ulaşmasından Firavun'un size
Ve boğulmanızdan." (77)
"Firavun da askerleriyle
Düştü onun peşine
Deniz de onları öyle
Korkunç bir saldırı ile
Bir sardı ki
Birden yutuverdi." (78)
"Böylece
Firavun halkını
Götürdü, yanlış yola
Bir çıkmaza;
Değil kurtuluşa." (79)

Kendi iradesinin tecellisi
Fıtrî kanunlara göre
Suyu akıtan yüce Kudretin eli,
Muktedirdir elbette
Kupkuru bir yol geçirmeye aralarından
O akar suyun dalgalarını yararak
Hem de istediği zaman...

Firavun nasıl milletini
Hayatları boyunca
Sürüklediyse sapıklığa
Şimdi de
Sürüklüyor bir yol tıkanıklığına
Ve denizin engin derinliklerine...
Bu sahnenin kalplerde
Meydana getirdiği tesirin
Titreşimlerine
Kulak vermek istersek eğer
Fark ederiz ki
Hak Tealânın yüce eli
Bizzat üstlenmiştir idaresini
İman ile
Azgın, kaba güç arasındaki
O müthiş savaşın

Bu savaş;
Müminlerin yüreklerinde
Ulaşınca
Hayatı hiçe sayıp
İmanı ortaya koyma merhalesine
Allah'ın kudret eli
Hak taraftarlarının
En ufak gayretini
Karıştırmadan işe
Dikti
Hak sancağını tutup doruğa
Serdi
Bâtılın bayrağını ayaklar altına...

Ama
İsrailoğulları daha önce
Firavun'un baskılarına
Onursuzca
Boyun eğdikleri
Bu acımasız zorba
Erkek çocuklarını öldürüp
Kızlarını ersiz bırakma eylemine
Sessizce
Katlandıkları dönemlerde
Hak Tealânın aynı güçlü eli
Uygun görmemişti
El koymayı bu savaşa
Çünkü İsrailoğulları

Sadece ve sadece
Onurlarını yitirdikleri
Haysiyetlerini çiğnettikleri
Ve korktukları için
Ödüyorlardı
Bu ağır faturayı
Ama sonra iş değişti
Artık müminlerin başı dikti
Cenab-ı Hak da
Ruhlardaki zaferi
Bu defa
Pratik dünyada da
İlan etmeyi, geciktirmedi.

Artık şimdi yeni bir sahnede,
Bu zafer havası içinde
Kurtulan İsrailoğulları'na sesleniyor
Nasihat ve ikaz yöneltiyor
Hem hatırlatıyor kendilerine;
Unutmamalarını acı geçmişlerini,
Şımarmamalarını
Yitirmemelerini imanlarını
-Ki kazandıkları bu savaştaki
Tek silahları-
Böylece

Zaferlerini ve başarılarını
Emniyete almaları gerektiğini:
"Ey İsrail evlatları
Kurtardık sizi düşmanlarınızdan
Tur'un sağ cihetinde
(Ve Musa ile bir mükâleme)
Vaad ettik size
Size çölde
Kudret helvası ile
Bıldırcın hem de." (80)
"Yiyin o halde
Size verdiğimiz rızıkların
Hoş ve temiz olanlarından
Ama bu hususta
Yapmayın taşkınlık
Yoksa
İniverir gazabım tepenize
Gazabım çarparsa
Kimi de
Düşmüştür artık o uçuruma." (81)
"Şu anda muhakkak ki,
Affederim inkârdan dönüp iman eden
Güzel ve makbul işler işleyen
Sonra hidayete eren;
Doğru yola giren kimseyi." (82)

İsrailoğulları'na
Mısır'dan çıkıştan kırk gün sonra
Emrolunmuştu gelmeleri Tur Dağı'na
Bir hazırlıktan sonra burada
Vahyedilecekti,
Hukuk prensipleri
Mukaddes levhalarda yer alan
Zira
Hak Tealâ
Mühim bir görev belirlemişti
Arz-ı Mukaddeste
Yerine getirecekleri

Hz. Musa, Tur Dağı'nda
Daha önceki
Buluşmanın lâhûtî hazzıyla;
Allah'ın huzurunda bulunmanın
Heyecan ve arzusuyla
Dolup taşıyordu
Onun için alelacele
Bu aşk ve özlemle
Kavmini bırakıp Tur'un eteklerinde
Gelip durmuştu
Rabbin dîvânına
Hak Tealâ eyledi nidâ:
"Yâ Musa
Seni sevkeden sebep ne
Halkından çabucak ayrılıp gelmeye?" (83)

"Onlar, dedi (Musa)
Takip ediyorlar beni
Benden daha çok râzı olasın diye
Sana kavuşmaya
Ettim acele
Yâ Rabbi!" (84)
"Buyurdu Hak Tealâ
'Sen öyle biliyorsun, ama
Senin izinde değil onlar
Zira,
Senin ayrılmandan sonra
Halkını sınadık da
Onları yoldan çıkardı Sâmirî" (85)

Putperest Firavunluk sisteminin
Uzun süre
Tesiri altındaki
İsrailoğulları'nın
Zillet ve kölelik hâleti
Sinmişti ruhlarına
Bozulmuştu karakterleri.
Ayrıca

O Nil Vâdisi'nin çiftçiliği
Mukaddes hâle getirmişti ineği
Mabud zannediyordu insanlar
Apis Boğası'nın heykellerini.
Onun için Sâmirî
Altından bir buzağıyı
Koyunca önlerine
Hemen ona akıverdi kalpleri
O bâtıl inanç sanki
Mısır putperestliğiyle
İçirilmişti içlerine.

Hayal kırıklığıyla
Kavmine dönen Hz. Musa
Putperestliği hortlatan
Buzağıya tapmaya çağıran
Suçluları arıyor
Öfke saçan hâliyle de
İşe başlıyor:

"Derhal Musa
Döndü halkına
Son derece kızgın ve üzgün
'Ey milletim! Rabbiniz,
Bulunmadı mı size güzel bir vaadde
Geçti mi çok uzun süre
Verilen sözün üzerinden?
Yoksa
Tepenize inmesini mi
İstiyorsunuz ki
Rabbinizin gazabını?
Bu sebeple mi
Caydınız bana olan vadinizden?" (86)
"Biz, dediler
Kendi güç ve irademizle
Dönmedik sana olan vadimizden
Fakat biz o halkın;
Mısırlıların ziynet eşyalarından
Birkaç insan yükü süs eşyası
Yüklenmiştik; bir takım ağırlıklar
Onları artık ateşe
Atıverdi kendi mücevherâtını içlerine
Sâmiri de." (87)

"Derken o ahâliye
(Tek) Marifeti böğürme
Bir buzağı heykeli
Döküp çıkardı.
Sâmirî ve arkadaşları
Birbirlerine dediler ki:
'İşte bu, sizin de
Musa'nın da tanrısı...
Bunu ama
Unuttu Musa" (88)
"Onlar görmüyorlar mıydı ki
O heykel,
Söylemiyor bir çift lâf bile
Mukabele ederek kendilerine
Hem kendilerinden
Ne bir zararı önleyebiliyor
Ne de bir fayda sağlayabiliyor." (89)
"Doğrusu, Harun onlara
Bundan önce
'Ey milletim! demişti
İmtihana tâbi tutuldunuz siz
Bu heykel ile
Şu kesindir ki
Rahman'dır sizin Rabbiniz.
O halde
İzleyin beni
Ve itaat edin emrime." (90)

"Onlar ise
Karşılık vermişlerdi şöylece:
'Dönünceye kadar
Yanımıza Musa
Tapmaya devam edeceğiz buzağıya." (91)

Azarlayıcı sorgulamalarına
Hz. Musa'nın
Kavminin verdiği cevaplar ise
Çok aptalca ve ahmakça
Göçe çıkarken yanlarına
Mısırlılar tarafından
Emanet edilen
Süs eşyalarını da almışlardı
Hem de yığınlarca
Böylece o haram malları da
Getirmişlerdi beraberlerinde
Haramdan kurtulmak için güyâ
Ateşe atmışlar onları
Sâmirî de yapmış yapacağını...

Ağızlarının çalımı
İfşâ ediyordu
İğrenç bir iftirayı
Sanki Allah'ın ulü'l- azm peygamberi
Bulamamıştı
Ne doğruyu
Ne de doğru yolu
Rabbi de ona
Haşa, yol göstermemiş oluyordu!

Ayrıca bakınız ki ahmaklığa
İçlerinde bulunan peygamber Harun'a
Kulak vermemişlerdi asla
Böylece Hz. Musa
Kavminin psikolojik yönden
Ne kadar bir çöküntü
Ve düşünce itibariyle
Ne kadar bir döküntü
İçinde olduğunu gördü.

Bu sefer kızgınlıkla
Kardeşinin sakalından tuttu da:
"Ey Harun, dedi
Onların sapıttıklarını gördüğünde
Engelleyen neydi seni
Benim izimce gelmene?
Yoksa karşı mı geldin emrime?" (92-93)
"Ey anamın oğlu
Dedi Harun
Lütfen sakalımdan, saçımdan
Beni çekiştirip durma
Ben, senin bana:
'Ayrılık soktun
İsrailoğullarının arasına,
Sözümü dinlemedin,
Demenden endişe ettim." (94)

Hz. Musa
Kardeşini de dinledikten sonra
Yöneldi Sâmiri'ye:
"Ey Sâmiri!
Senin kastın neydi peki?
Dedi." (95)

"Sâmirî:
'Ben onların görmedikleri
Bir şeyi gördüm, dedi.
O Resulün izinden
Bir avuç toprak aldım
Attım potanın içine
İşte böylece
Nefsim böyle yapmayı
Hoş gösterdi bana." (96)

Sâmiri demek istemişti ki:
"Ben onların görmedikleri
Sana gelen Cebrail'i
Hayat bineği üzerinde gördüm
Kalbime şöyle bir duygu geldi
Onun izlerinden
Aldım bir avuç toprak
Ve istedim onun bereketinden faydalanmak."

Sâmirî, mazeret peşindeydi
Kullanmıştı bütün kurnazlığını
Hem de
O topluluğu cezbedecek
Altın ve buzağı motifini
Tabiî
Böğürmesi de
Som altın buzağının
Katıyordu işe ayrı bir câzibe...

Hiçbir mazeret ve müdafaa
Mâni değildi verilecek cezaya:
"Ona dedi ki
Hz. Musa
Defol! Çekil önümden!
Artık ömür boyunca:
'Dokunmayın bana
Uzak durun benden'
Diyeceksin
Ve mahkum olacaksın
Yalnız yaşamaya
Senin için ayrıca
Asla kurtulamayacağın bir ceza
Günü de var
Şimdi de iyi bak
Tapınıp durduğun tanrına...
Önce yakacağız onu biz
Ufalayıp, denize savuracağız sonra" (97)

Böylece Hz. Musa,
Sâmirî'nin yaptığı heykelin
Taşımadığını ilâhlık vasfını
Hatta
Koruyamadığını Sâmirî'yi
Kendisini yapan
Daha da garibi,
Savunamadığını kendisini bile...

Böylece
Serivermişti gerçeği
Milletinin gözleri önüne
Açık ve net bir şekilde
Sâmirî'ye verilen cezâ-i dünyevî
Toptan toplumun boykotu idi.
Ne o yanaşacak kimseye,
Ne de yaklaşacak ona kimse.
Hz. Musa'nın öfkesine gelince;
Putperestliğe sert bir tepki
Olmakla birlikte
Allah için olduğundan
Hem çok hoş ve güzel
Hem de çok yerinde.

Yakılan
Ve parçaları
Toz duman
Suya savrulan
Sahte ilâh sahnesinden sonra
Hz. Musa
Koyuyor ortaya
Gerçek inanç sistemini
Bütün açıklığıyla:
"Sizin ilâhınız yalnız Allah
Ondan başka
Yoktur ilah
Her şeyi, O, ilmiyle
Etmiştir ihâta..." (98)

Bu noktadan sonra
Getiriyor meseleyi
Tekrar ayet ifâdeleri
Kur'an'a
Kur'an'ın asıl fonksiyonuna
Ondan yüz çevirenlerin
Acıklı sonlarına
Ve bu kıyamet sahnesinde
İbretli haller
Sunuluyor canlı bir şekilde
Bu sergilenen dehşetler
Gelince göz önüne
Basitleşiyor gerçekten
Dünya hayatı birden.

Hem o koca dünya
Tecrit edilerek
Dağlarından, taşlarından
Boyun eğiyor Rahman'a
Bütün sesler
Ve yöneliyor bütün yüzler
Hayy olan Allah'a...
Bu sahne ve bu ifadeler
Getiriyor ihtizaza
Ve geçiriyor harekete
Hem de birer birer
İnsanın iç âlemindeki
O derin takva hissini...

"Anlatıyoruz böylece sana
Bir kısmını
Geçmiş olaylardan
Ve sana da
Verdik bir zikir
Tarafımızdan." (99)
"Kim çevirirse
Bu kitaptan yüzünü
Taşır sırtında
Bir günah yükünü
Kıyamet günü." (100)
"Daimi kalacaklardır
O yükün altında
Ne ağır
Ve ne kötü
Kıyamet günü
Bu yük onlara" (101)
"Üfleneceği gün sûr'a
Haşredip getireceğiz bir araya
Suçlu münkirleri
Olacak onların gözleri

Gömgök ve mosmor vaziyette." (102)
"Konuşurlar kendi aralarında
Sessizce
Derler ki
On gün kadar kaldınız sadece
Dünyada." (103)
"Pek iyi biliriz biz konuştukları konuyu aralarında...
Onların en makul ve mutedili
Diyecek o zaman:
'Kalmadınız siz
Bir günden daha fazla" (104)

Bu mücrimler
Yüklerini taşıyamayan
Yolcular gibi ezilmekte
Ağır yükler altında
Ve inim inim inlemekte
Çirkin günahlarının utancıyla
Ne kötü bir durumdur bu Allah'ım
Mahşer meydanında!

Bu dehşetler altında
Artık gözlerinden silinmekte
Dünya hayatı bütün debdebesiyle
Geçirdikleri bütün günler hayallerinde
Artık birkaç gün kadar küçülmekte.

"Sana bir de
Sorarlar durumunu dağların
O gün nasıl olacak diye
Sen de de ki:
Onları darmadağın
Edecek Rabbim.
Savuracak ufalayıp
Bırakacak yerlerini dümdüz
Boş vaziyette." (105-106)
"Göremeyeceksin artık orada
Ne bir iniş
Ne de bir yokuş." (107)
"O gün insanlar
Sapmadan hiçbir tarafa
Uyarlar Hakk'ın davetçisine
Azametinden dolayı hem de
Rahman'ın
Kısılmıştır bütün ses, seda
İşitmezsin artık bir nidâ
Fısıltıdan başka." (108)

"Hem vermez fayda
O gün
Rahman'ın şefaat izni verdiği
Ve sözünden râzı olduğu
Kimselerden başkasının şefaati" (109)
"O, bilir onların
Geleceklerini de geçmişlerini de
Kulların ilmi ise
Kavrayamaz bunu asla" (110)
"Baş eğmiştir bütün yüzler
Tam mânasıyla,
Hayatın ve hâkimiyetin
Sâhibi olan
Hayy u Kayyûm'a...
Gerçekten olmuştur perişan
Zulüm yüklenerek gelen de" (111)
"Güzel ve makbul işler
İşleyene gelince
Korkmazlar onlar
Ne zulümden
Ne de haklarının çiğnenmesinden" (112)

Korkunç bir mahşer sahnesi
Konuldu önümüze
Öyle ki
Savrulup atılmış
Göklere yükselen
Yere sağlam biçimde
Oturan dağlar da
Onca yükseklik
Şimdi dönmüş dümdüz ovaya
Hem dinmiş
Her şeyi unufak yapan
O müthiş fırtına

Sessizliğe gömülmüş
O topluluk da
Toplanıp getirilen mahşer alanına

Rastlanmıyor hiçbir şeye
Canlılık ve hareket adına
Sessiz şekilde
Sürüler gibi
Uyuyorlar sadece
Kendilerinin çağıran görevlinin
Direktiflerine.
Ürperten bu bekleyişte
Sorular gizlice
Konuşmalar fısıltı şeklinde
O gün bütün ihtişam
Bütün azamet ve kibriyâ
Sadece Ona ait:
Rahman olan Allah'a...

"Biz bu Kitabı böylece
İndirdik bir Kur'an olarak Arapça
Hem anlattık bu Kitapta
Uyarı ve tehditlerimizi
Farklı farklı üslupta
Tâ ki insanlar
Korunsunlar karşı gelmekten Allah'a
Ve versinler kendilerini
İbret ve uyanışa" (113)

Ceza ve azap tablolarını
Zengin bir şekilde
Farklı üsluplarla sergilemekle
Kur'an harekete geçirmekte
İnsanların alıcı duygularını
Gafletten ibrete...

"Demek ki
Gerçek Hükümdar olan Allah
Çok yüce...
Öyleyse
Sen acele etme
Kıpırdatarak dilini
Kur'an'ı okumada
Vahyedilmesi sana
Henüz tamamlanmadan
Unutma endişesiyle
Ve: 'Ya Rabbi!
Benim ilmimi artır.' de." (114)

Kur'an geldiğine göre
Yücelerin Yücesinden
Gerekmez onu tekrarlamak aceleyle
Onu gönderen de
Etmiştir inzal elbette
Etsin diye hizmet bir gayeye
Kaybolup gitmesine de
Etmeyecektir elbette müsâde.

Kur'an'da geçen kıssalar tek tek
İçinde bulundukları sure ile
Bulunurlar tam bir âhenk
Ve bütünlük içinde.
Efendimizin unutma korkusunu mesela
Açıklayan bu bölümde
Seçilip getirilmiştir
Hz. Adem'in unutma meselesi
Ta ki bir örnek olsun diye
İblis'in çevireceği hilelere:
"Doğrusu Biz
Vermiştik daha önce
Vahiy ve emir Âdem'e
Ne var ki
O, unuttu bizim tenbihimizi
Bulamadık hem onda
Bir azmi." (115)

Hz. Adem gerçi
Bir zelle sebebiyle
Çıkarıldı, cennetten.
Sır ve hikmetine gelince:
'Görev verme' idi
Tek kelime ile.

İnsanlığın bütün fikrî
Ve manevî terakkileri
Her türlü kabiliyetinin gelişmesi
Hem insanın mâhiyetinin
Bir ayna olması
Allah'ın isimlerine
O görevlendirmenin neticelerindendi

Kalsaydı insan şayet cennette
Makamı sabitlenirdi
Melekler gibi
Onun için gerekirdi
Bir imtihan diyarı
Kabiliyetlerini
Geliştirmeye elverişli.

"Düşünün ki
Biz bir vakit meleklere
'Edin dedik secde
Âdem'in önünde.'
Ettiler hepsi de secde
Yalnız İblis diretti." (116)
"Bunun üzerine
Dedik ki
Biz de:
'Ey Âdem
İyi bil ki
Tam bir düşmandır bu
Sana da eşine de
Çıkarmasın sizi cennetten sakın
Sonra pişman olur
Helâke sürüklenirsiniz." (117)
"Sen cennette
Asla açlık çekmeyecek
Asla çıplak kalmayacaksın
Susuzluk çekmezsin asla orada
Ve maruz da kalmazsın
Güneşin kavurucu sıcağına." (118-119)

Bu uyarı günah çukuruna batan
Ebedî düşman
İblis'e karşı
Sakındırma mânasına geliyordu;
Bitmeyen sinsi oyunlarından...

"Ama ona
Verip vesvese şeytan
Dedi: 'Ey Adem
İster misin sana
Göstereyim; ölümsüzlük ağacını
Ve bir devlet ve saltanatı;
Zaman geçmesiyle zeval bulmayan." (120)

Dokunuyordu şeytan
En hassas noktaya
Çünkü insan
İster her zaman
Uzun bir hayat
Ve kayıtsız bir saltanat
Unuttu onun için
Verdiği sözü
Ve çiğnedi yasağı.

"Derken Âdem ve Havva
İkisi de
Yediler meyvesinden o ağacın
Bunun üzerine
Fark ettiler açık olduğunu
İffet ve edep yerlerinin
Derhal cennet yaprakları ile
Başladılar üzerlerini örtmeye
Âdem böylece
Karşı gelmiş oldu Rabbine
Ve şaştı kaldı." (121)

Demek saklı tutuluyordu;
Kapalı bir haldeydi
İffet ve edep yerleri
Elbette vardı bir hikmeti
Evet onun yasaklığının sebebi
O yasak meyvenin
Allah'ın dilediği
Bir zaman sonra
Bedenlerinde bu cinsî
Duyguları uyarmak içindi.
Belki
Onu yemeleri
Kırmıştı azimlerini
Koparmıştı Allah ile iplerini
Ve hâkim olmuş bedenî arzuları
Uyarmıştı cinsî duygularını...

Belki de
Sonsuzluk arzusu;
Bir nesil sahibi
Olma hissi,
Uyarmış olabilir o cinsî duyguları.

Başka bir ayetteki:
"Fakat şeytan
Ayıp yerlerini
Meydana çıkarmak gayesiyle
Gözlerinden saklı tutulan..."
İfadesine göre
Şeytanın soyduğu elbise
Bildiğimiz bir şey olmayıp
Ayıp yerlerini örten
Olabilir bir his bir duyu
Belki de
Bu duygu
Masumiyet, sâfiyet
Ve Allah ile irtibat
Sürdürme hissi olabilir.

Bütün bunlara rağmen
Yine de
Hak Tealânın rahmeti
Hz. Âdem ve Havva'ya yetişti.
"Sonra Rabbi
Onu seçti
Kabul etti tevbesini
Mazhar etti onu hidayetine" (122)

Hata ettikten sonra
Özür dileyip, istiğfarda
Bulunması,
Onu hem bağışlattı
Hem safiyyullah yaptı
Hem de mazhar etti hidayete...

Bu ilk karşılama
Ve tecrübeden sonra
İndiriliyor her iki düşman:
Âdem ve şeytan
Sürekli bir savaş meydanına, yeryüzüne

"Buyurdu Hak Tealâ
Hitap ederek onlara
Düşman olarak
Kiminiz kiminize
İniniz, cennetten yere.
Sonra
Ne zaman
Benden bir rehber
Bir peygamber
Gelir de
Kim tâbi olursa ona
Artık ne yolunu şaşırır
Ne de bedbaht olur." (123)

Hz. Âdem ile Havva'nın
Kabul edildikten sonra tevbeleri
Dünyaya gönderilmeleri
Bir taltiftir
Bir cezadan ziyade
Hak Tealâ beşeri
Gönderiyor yeryüzüne
Onu yaparak kendi halifesi
Ve donatıyor
Dünyayı imar yetkisiyle
Bunun için de
Var elbette
Mühim bir gerekçe:
Hani
Emaneti alma görevini
Gökler, yer ve dağlar
Kabul etmemişti de
Sadece insan yüklenmişti
İşte buydu gerekçe ve hikmeti

Geçen ayetle
Açıklanmış oldu beşeriyete
Aralarındaki düşmanlık
Mel'un şeytan ile
Artık Âdemoğulları'na
Hiçbir şey kalmıyordu
Mazeret adına
Diyemezler bundan sonra
"Gâfil avlandım!"
"Bilmedim aldandım!"
Titreten yerleri ve gökleri
Şâhit gösteren bütün melekleri
"Düşmansınız siz
Birbirinizin" beyanının yanında
Bildirilmiştir yine
Yüce bir merhametle
Yol göstericileri geleceği

"Ama kim yüz çevirirse
Benim zikrimden;
Yani Kitabımı dinlemezse
Ve gaflet ederse anmaktan Ben'i,
Ona zor ve dar
Bir geçim var.
Biz onu kıyamet günü
Kör olarak diriltir
Duruşmaya getiririz" (124)

"Der ki:
'Ya Rabbi
Ben gözleri gören biri
Olduğum halde
Beni niçin
Kör olarak haşrettin?" (125)
"Hak Tealâ buyurur ki
'Bu böyledir.
Ayetlerimiz sana geldiğinde
Nasıl sen onları unuttuysan,
Bugün de
Sen öyle
Unutulur, atılırsın bir köşeye." (126)
"İşte böyle
Cezalandırırız
Günahta hadlerini aşanları
İnanmayanları
Rablerinin ayetlerine.
Âhiret azabı ise
Daha şiddetli
Ve daha devamlı
Olacaktır elbette." (127)

Kıssadan sonra yer alan
Bu sahne
Sunuluyor onun devamı gibi
Bu prensip,
Kıssanın sonu itibariyle
Açıklanmıştı yüceler âleminde
Kadîm bir hüküm şeklinde
Geri dönüş olmaz bunda
Ve olmaz değiştirme asla:
"Sırt çevirirse her kim
Zikrimden benim
Vardır ona zor ve dar
Bir geçim" (124)

İlahî mesajdan
Yüzünü ayıran,
İsterse dünyanın
Sahip olsun bütün imkânlarına
Mutsuzdur hem dünyada
Hem de ukbâda
Haram olan nimet ve zevkleri
Her sefer
İzler bir keder
Gizli gizli içini
Bir üzüntü, bir ızdırap yer
Zaten doğru yoldan sapınca
Şaşkınlığa, bunalıma girer
Ve sürüklenir oradan oraya.

Sonra kayıyor mesele
Geçmiş milletlerin âkıbetine:
"Onları yola getirmedi mi
Bugün meskenlerinde dolaştıkları
Daha önce yaşamış bunca nesilleri
Helâk edişimiz?
Bunda elbette
Alınacak ders ve ibretler vardır.
Akıl sâhibi kimselere." (128)
"Gelmiş olurdu çoktan
Azap onlara,
Eğer Rabbin tarafından
Olmasaydı daha önce
Verilmiş bir söz
Ve tayin edilmiş bir vâde." (129)

İnsan geçmiş nesillerin
Âkıbetini düşündüğünde
Önce gözleriyle
Erine erine
Toprak haline gelmiş
Evlerini, tarihî mimarîlerini
Seyrettiğinde
Sonra dalıp hayâline

Şahsiyetlerini, ümit ve arzularını
Heyecan ve duygularını
Düşündüğünde tablo tablo
Sonra da
Açıp gözlerini
Hiçbir şey görmediğinde
Boşluk ve ıssızlıktan başka
İşte o zaman varır farkına
Önceki milletleri yutan
Bir gücün kendisini de
Yutmak üzere olduğunu
Anlar aklı başında
Her insan
Nasıl bir ibrete vesile
Olduğunu bunun.

"O halde sabret
Onların söylediklerine.
Yüceliğini ilân et
Rabbinin
Ve O'na hamdet
Doğmasından ve batmasından önce
Güneşin.
Ve gecenin bazı zamanlarında
Et ibadet O'na
Tâ ki eresin rızasına
(En yüce makam
Rıza makamına)" (130)

Beş vakit namaza
Bir işaret vardır burada.
"Onlardan bazı zümrelere
Sırf denemek için
Verdiğimiz dünya hayatının süslerine
Gözünü dikme!
Rabbinin
Sana verdiği nimet
Hem daha değerli ve hayırlı
Hem de
Daha devamlı." (131)
"Ailene ve ümmetine
Namaz kılmalarını emret
Namaza kendin de
Devam et
Rızık istemiyoruz Biz senden
Bilakis senin rızkın
Bize ait
(Bizim uhdemizde elbet)
Takvâdadır güzel âkıbet." (132)

Allah'ın yoktur ihtiyacı kullara
İbadet de yine
Onların faydalarına
Geçim derdiyle
Terkedilemez ibadet asla.
Hem sakın dikme gözünü
Bazı inkârcı nankörlere
Dünya hayatıyla ilgili
Verdiğimiz cazip nimetlere.
Dünya hayatının süs, eşya
Mal, evlat, şöhret ve iktidar gibi
Benzer güzellikleri
Cezbetmesin seni
Parlak ve çekici
Tomurcuğunu yeni açmış
Güzel bir çiçeğin tazeliği gibi
Zira o, hemen söner ve pörsür
Sonra da çürür.
Çünkü fânî ve dünyevî
Bunların hepsi
Hem bir imtihan vesilesi

Ama Rabbinin katındaki
Ebedî saadet nimetleri
Daha değerli
Hem istenmiyor kimseden
Rızık peşinde koşması sadece
Rızıkların hepsi
Âittir Rabbülâlemîne
Kulluk yapan kimse
Ulaşır kazanca
Hem dünyada
Hem de âhirette

Sûrenin sonunda
Bazı kodaman
Zenginlere getiriliyor söz
Büyüklük taslayan
İlahî mesajı yalanlayan

"Onlar şöyle dediler:
'Getirse ya bir mucize
O Resûl Rabbinden
Olduğuna dair gerçek peygamberi.'
Gelmedi mi onlara deliller
Önceki semâvî kitaplarda." (133)
Yeterliyken Kur'anî mucize
Direttiler işte
Büyüklük taslama
Yanlışta ısrar arzusuyla
Böyle nâhoş şeylere

Zaten Hak Tealâ
Gönderdi Muhammed'ini
İnkârcı nankörlerin bahanelerini
Ortadan kaldırma kasdıyla
En son nebî olarak

"Şayet Biz
Peygamber gelmeden önce
Azap ile
Helâk etseydik kendilerini
Onlar derlerdi:
'Ey Ulu Rabbimiz
Ne olurdu bize
Bir elçi gönderseydin de
Rezîl ve hakir olmadan önce
Biz böyle
Uymuş olsaydık
Senin ayetlerine." (134)
İşte size peygamber
En güzel rehber
Hem de nebilerin hâtemi
Allah'ın Habîbi!

Artık sığınamazlar asla
Hiçbir mazarete
Kalmamıştır artık
Tutunacak dalları da
Merhamet edilmez elbette
Zarara kendi râzı olana

"De ki: 'Herkes beklemede
Gözleyin bakalım siz de
Anlayacaksınız yakında
Kim olduğunu
Doğru yolu tutanların
Ve hidayete erenlerin!" (135)

Başı ile sonu arasında
Tam bir âhenkle
Nihayete eriyor Sûre.

Son bir dokunuşla da
Yapılıyor son bir hatırlatma
Netice ise Allah'ın elinde.